

**NOTAT TIL
FOLKETINGETS EUROPAUDVALG**

15. maj 2013

**Samlenotat vedr. rådsmødet (transport, telekommunikation og energi)
den 6. juni 2013 og den 10. juni 2013**

Indholdsfortegnelse:

1. Direktiv om skibsstyr	2
2. Net- og informationssikkerhedsdirektivet (NIS).....	6
3. E-signatur og elektronisk identifikation.....	14
4a. Retningslinjer for transeuropæiske telenet	32
4b. Infrastrukturforordningen.....	41
5. Tilgængeligheden af offentlige organers websteder	50
6. Europas Digitale Dagsorden.....	57

1. Direktiv om skibsstyr

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

*Kommissionen har fremsat et direktivforslag, **KOM (2012) 772 endelig**, som skal sikre en høj og ensartet kvalitet af udstyr til skibe inden for det indre marked. Forslaget er en teknisk omarbejdning af Kommissionens gældende direktiv 96/98/EF om udstyr i skibe, og er baseret på erfaringer med anvendelsen af direktivet.*

Forslaget indeholder bl.a. forslag om tekniske standarder, krav til godkendende myndigheder, kontrol med udstyr og tvistløsning. Direktivforslaget indeholder desuden en række forslag om at give beføjelser til Kommissionen til at udstede bindende retsakter.

Forslaget medfører justeringer på bekendtgørelsesniveau. Forslaget har ingen statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (søtransport) den 10. juni 2013 til generel indstilling.

2. Baggrund

Rådets direktiv 96/98/EF om udstyr i skibe trådte i kraft den 1. januar 1999. Det overordnede formål med udstyrsdirektivet er at forbedre sikkerheden til søs og at forebygge forurening af havene ved at sikre en høj og ensartet kvalitet af udstyr til skibe, fx redningsbåde.

Det foreslås konkret med omarbejdningen at harmonisere medlemslandenes kontrol- og godkendelsesinstrumenter samt at forbedre opdateringen af tekniske standarder for udstyr til skibe inden for det indre marked.

Direktivforslaget sikrer endvidere, at principperne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om krav til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter inden for EU bliver overholdt for bl.a. skibsstyrsområdet.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 100, stk. 2, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Erfaringerne fra det gældende direktiv om udstyr på skibe er, at direktivet ikke til fulde opfylder sit formål på fire områder. Formålet med direktivforslaget er at styrke disse fire områder.

For det første præciseres det, hvilke tekniske standarder udstyret skal godkendes efter. Det fremgår af forslaget, at det altid er de seneste versioner af de relevante internationale standarder, der er gældende.

For det andet skærpes kravene til de godkendende myndigheder, herunder fx krav til kvalitetssystemer, med henblik på at sikre en mere ensartet overensstemmelsesvurdering blandt medlemslandene.

For det tredje styrkes kontrollen med det udstyr, der er anbragt på skibene i forbindelse med de skibskontroller, som allerede udføres i dag. Formålet er at sikre, at gældende krav overholdes, og at undgå kopiprodukter, der kan indebære lavere sikkerhed eller større miljøbelastning.

For det fjerde forpligtes medlemslandene i højere grad til selv at løse tvister om, hvorvidt en given udstyrsgenstand lever op til direktivets krav.

Direktivforslaget indeholder en række forslag om delegering af beføjelser til Kommissionen, enten via delegerede retsakter, jf. TEUF artikel 290, eller via gennemførelsesretsakter, jf. TEUF artikel 291. Kommissionen har i visse af disse tilfælde med det nuværende direktiv allerede beføjelser, som med direktivforslaget udvides, fx til udarbejdelse af visse standarder, afgørelser om nationale foranstaltninger og tilføjelse af konventioner. Desuden får Kommissionen helt nye beføjelser på områder, fx i forhold til kriterier for elektronisk mærkning og prøvningsstandarder.

Direktivforslaget specificerer i øvrigt, at Kommissionen fortsat bistås af medlemslandene gennem inddragelse af Udvalget for Sikkerhed til Søs og Forebyggelse af Forurening fra Skibe (USS), der er nedsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2099/2002.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEUF artikel 294 høres. Udvalget for Transport og Turisme (TRAN) er ansvarligt. Der foreligger endnu ikke en udtalelse. *Ordfører er Dominique Riquet (PPE), skyggeordførere er Knut Fleckenstein (SD), Gresine Meissner (ALDE), Keith Taylor (Greens/EFA), Roberts Zile (ECR) og Georgios Toussas (EUL/NGL). Udvalget forventes at afgive sin udtalelse den 9. juli 2013, mens afstemning i plenarforsamlingen er sat til september 2013.*

5. Nærhedsprincippet

Subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet vurderes at være overholdt.

Forslaget fører til et afgrænset sæt af EU-krav og ensartede certificeringsprocedurer, hvorved der sikres et højt niveau af sikkerhed og miljøbeskyttelse, og samtidig fremmes et velfungerende indre marked.

EU's målsætninger for skibsstyrersektoren vurderes bedre at kunne opfyldes via en indsats på EU-niveau end af medlemsstaterne alene.

6. Gældende dansk ret

Regler for udstyr i skibe er baseret på direktiv 96/98/EF med senere ændringer og er gennemført i dansk ret ved bekendtgørelse nr. 983 af 9. oktober 2012 om udstyr i skibe.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Nuværende direktiv nr. 96/98/EF er implementeret via bekendtgørelse nr. 983 af 9. oktober 2012 om udstyr i skibe, som vil skulle justeres jf. det nye direktivforslag.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for skibsfartspolitiske spørgsmål. *Der er modtaget høringsvar fra Dansk Erhverv, Danske Maritime og Danmarks Rederiforening.*

Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til forslaget.

Danske Maritime og Danmarks Rederiforening udtrykker tilfredshed med indholdet i forslaget.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget har været forhandlet i Rådets arbejdsgruppe for maritim transport. Der synes blandt medlemslandene at være generel opbakning til en opdatering af det gældende direktiv, selv om landene generelt er forbeholdne overfor at bemyndige Kommissionen til i øget grad at kunne udstede delegerede retsakter.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslaget, da det vurderes at bidrage til at øge kvaliteten af udstyr til skibe i EU. Regeringen støtter også forslaget om at sikre kortere og mere effektive processer samt mere ensartet gennemførelse af regler på området ved at delegere beføjelser til Kommissionen.

Regeringen vil imidlertid arbejde for, at medlemsstaterne i tilstrækkelig grad har medindflydelse, når Kommissionen vil fastsætte EU-standarder og mærkningskrav på områder, hvor IMO endnu ikke har fastsat sådanne. Det skyldes, at sådanne standarder og mærkning kan have stor betydning for dansk skibsfarts og de maritime udstyrsproducenters konkurrenceevne.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Net- og informationssikkerhedsdirektivet (NIS)

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Forslaget har til formål at sikre et højt niveau for net- og informationssikkerhed i EU ved gennemførelsen af krav til medlemsstaterne. Dette omfatter bl.a. etablering af et nyt samarbejdsnetværk i EU, etablering af en national kompetent myndighed i medlemsstaterne samt krav til offentlige myndigheder og en bred række af private aktører vedrørende sikkerhedsforanstaltninger og anmeldelsespligt ved sikkerhedshændelser.

Forslaget skønnes at have lovgivningsmæssige konsekvenser, statsfinansielle konsekvenser samt administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er forventningen, at forslaget vil have positive samfundsøkonomiske gevinster, da det skal bidrage til at der sker færre nedbrud og øget modstandsdygtighed til fordel for den generelle funktion af samfundet.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til fremskridtsrapport og orienterende debat.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2013) 48 af 7. februar 2013 fremsendt forslag til et direktiv om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles niveau for net- og informationssikkerhed i hele EU. Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Kommissionen offentliggjorde i 2001 sin første meddelelse om net- og informationssikkerhed (NIS), som sidenhen blev fulgt op af en række andre initiativer på EU-plan, herunder oprettelsen af Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) i 2004. Det seneste tiltag er en fælles meddelelse fra Kommissionen og Unionens Højtstående Repræsentant for udenrigs- anliggender og sikkerhedspolitik om en europæisk strategi for cybersikkerhed, ligeledes fremlagt den 7. februar 2013.

Strategiens mål er at garantere et sikkert og pålideligt digitalt miljø samtidig med, at de grundlæggende rettigheder og værdier i EU fremmes og beskyttes. Det foreslåede direktiv er et væsentligt initiativ under strategien.

Der er forelagt Folketingets Europaudvalg et særskilt grund- og nærhedsnotat om den europæiske strategi for cybersikkerhed.

3. Formål og indhold

Formålet med direktivforslaget er at sikre et højt fælles niveau for net- og informationssikkerhed i forhold til internettet samt private netværk og informationssystemer. Dette er en del af den infrastruktur for informations- og kommunikationsteknologi (IKT), som medlemsstaterne i dag er afhængig af både på nationalt plan og på tværs af landegrænser. IKT-infrastrukturen er i dag – bortset fra på teleområdet – præget af medlemsstaternes frivillige tilgang til net- og informationssikkerhed, hvilket i henhold til forslaget ikke yder tilstrækkelig beskyttelse mod hændelser og risici i EU. Krav til sikkerhed og integritet på teleområdet er i dag reguleret i medlemsstaterne på baggrund af artikel 13a og 13b i rammedirektivet om elektronisk kommunikation. Udbydere, der er omfattet af dette direktiv, er derfor undtaget i det foreliggende forslag til NIS-direktiv.

En hændelse er i forslaget defineret som ”enhver omstændighed eller begivenhed, der har en faktisk negativ indvirkning på sikkerheden” og kan opstå som følge af menneskelige fejl, naturbegivenheder, tekniske fejl eller ondsindede angreb. Disse hændelser bliver stadig mere omfattende, de sker hyppigere, og de er mere komplekse.

For at øge niveauet for net- og informationssikkerhed indeholder det foreslåede direktiv følgende centrale emner:

Minimumskapacitet (kapitel II)

Alle medlemsstater pålægges at sikre, at de hver har et minimum af kapaciteter ved at udpege én national kompetent myndighed for sikkerheden af net og informationssystemer, oprette en it-beredskabsenhed (CERT) og vedtage en national NIS-strategi og NIS-samarbejdsplan.

En national NIS-strategi skal angive strategiske mål og konkrete politiske og lovgivningsmæssige foranstaltninger med henblik på at nå og opretholde et højt niveau for net- og informationssikkerhed. Strategien skal omfatte den nationale NIS-samarbejdsplan, der som minimum skal indeholde:

- En plan til brug ved identifikation af risici og vurdering af potentielle begivenheders (truslers) konsekvenser.
- Definition af roller og ansvarsområder for de forskellige aktører, der er involveret i planens gennemførelse.
- Definition af samarbejds- og kommunikationsprocesser, som sikrer forebyggelse, detektion, reaktion, reparation og genopretning, og er moduleret i forhold til alarmniveauet.
- En køreplan for NIS-øvelser og praktisk uddannelse for at styrke, validere og teste planen.

Samarbejdsnetværk (kapitel III)

De nationale kompetente myndigheder og Kommissionen skal samarbejde i et netværk, der muliggør sikker og effektiv samordning, herunder også koordine-

ret informationsudveksling via en sikret informationsudvekslingsinfrastruktur samt detektering og indsats på EU-plan. Inden for dette netværk udveksler medlemsstaterne information og samarbejder for at imødegå trusler og hændelser.

Krav til offentlige myndigheder og markedsaktører (kapitel IV)

Forslaget sigter – med rammedirektivet om elektronisk kommunikation som forlæg – mod at sørge for, at der udvikles en risikostyringskultur og at der udveksles information om trusler og hændelser mellem den private og offentlige sektor.

Private aktører inden for særligt kritiske områder (se eksempler nedenfor) og offentlige myndigheder forpligtes til:

- at gennemføre risikostyring, dvs. foretage en vurdering af de risici, de står overfor, og til at vedtage passende og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre net- og informationssikkerheden på deres område, samt
- at underrette den nationale kompetente myndighed om enhver hændelse, som i alvorlig grad truer deres net- og informationssystemer, og som har væsentlig indvirkning på kritiske tjenesters kontinuitet og levering af varer.

Særligt kritiske områder er eksempelvis bankvæsen, børser og energiproduktion, -transmission og -distribution samt transport (luftfart, jernbaner, søtransport), sundhed og internettjenester (f.eks. e-handelsplatforme, internetbetalingsportaler, sociale netværk, søgemaskiner, cloud computing-tjenester og applikationsforhandlere) og offentlige myndigheder. Private aktører på disse områder benævnes i direktivforslaget som markedsaktører.

Kravene gælder ikke for såkaldte mikrovirksomheder. Det vil sige virksomheder, der beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller samlet årlig balance, der ikke overstiger 15 mio. kr.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet. *Forslaget vil blive behandlet i Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) med Andreas Schwab (EPP) som ordfører og Vicente Miguel Garcés Ramón (S&D) som skyggeordfører.*

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens opfattelse, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen fremhæver, at målet med forslaget ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne alene og derfor bedre nås på EU-plan under henvisning til net- og informationssikkerheds grænseoverskridende karakter. En passende grad af samordning mellem medlemsstaterne vil kunne sikre, at risici og hændelser takles effektivt i den tværnationale sam-

menhæng, hvori de opstår. En tilgang baseret på frivillighed har hidtil kun ført til samarbejde mellem et mindretal af medlemsstater med højt kapacitetsniveau. Yderligere vurderer Kommissionen, at forskellene mellem de relevante lovgivninger og politikker udgør en hindring for virksomheder, der ønsker at drive forretning i flere lande, og for opnåelse af globale stordriftsfordele.

På det foreliggende grundlag er det regeringens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ansvar for net- og informationssikkerheden i Danmark varetages af de respektive sektorer i henhold til sektoransvarsprincippet. Det reguleres på nuværende tidspunkt kun i relation til telesektoren ved § 8 a og §§ 62-64 i lov nr. 169 af 3. marts 2011 om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (som ændret ved lov nr. 1231 af 18. december 2012) og udmøntet i bekendtgørelse nr. 396 af 21. april 2011 om rammerne for informationssikkerhed og beredskab samt bekendtgørelse nr. 445 af 11. maj 2011 om informationssikkerhed og beredskab for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (informationsikkerhedsbekendtgørelsen).

Danmark har siden 2011 haft en statslig varslings-tjeneste for internettrusler, GovCERT, hvis virksomhed hviler på lov nr. 596 af 14. juni 2011 om behandling af personoplysninger ved driften af den statslige varslings-tjeneste for internettrusler m.v. samt bekendtgørelse nr. 1304 af 17. december 2012 om vilkår for tilslutning til den statslige varslings-tjeneste for internettrusler. GovCERT er en del af Center for Cybersikkerhed ved Forsvarets Efterretningstjeneste. Den nævnte lovgivning administreres af Center for Cybersikkerhed.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser ved gennemførelse af direktivet i dansk ret, da der indføres nye krav til alle offentlige myndigheder og i vid udstrækning private aktører.

Statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes endvidere, at forslaget kan have statsfinansielle konsekvenser, i form af omkostninger til foranstaltninger relateret til risikostyring, etablering af sikringssystemer og anmeldelse af eventuelle hændelser. Jævnfør den gældende budgetvejledning afholdes omkostninger indenfor de relevante ressortministeriers eksisterende rammer.

Kommissionen estimerer, at forslaget kun vil have virkning for EU's budget, hvis medlemsstaterne vælger at tilpasse en bestående infrastruktur til informationsudveksling og ønsker, at Kommissionen skal gennemføre en sådan tilpasning inden for den flerårige finansielle ramme for 2014-2020. Engangsudgiften anslås af Kommissionen til ca. 9,3 mio. kr.. Danmark finansierer i dag ca.

2 pct. af EU's budget. Fastholdes denne finansieringsandel også fremover svarer det til en dansk udgift på ca. 0,2 mio. kr.. Alternativt peger Kommissionen på, at medlemsstaterne kan dele engangsudgiften til tilpasning af en bestående infrastruktur eller beslutte at oprette en ny infrastruktur og afholde omkostningerne hertil, som skønnes at være ca. 75 mio. kr. pr. år.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det er forventningen, at en højere net- og informationssikkerhed vil føre til færre nedbrud og øget modstandsdygtighed i forhold til internetbaseret kriminalitet. Dette kan være med til at forbedre det indre markeds funktion samt bidrage til udviklingen af et digitalt indre marked og forslaget vurderes på denne baggrund at kunne have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes at have mindre administrative konsekvenser for de omfattede virksomheder der i forslaget er udpeget som markedsaktører. De administrative konsekvenser vurderes til dels at bestå af omstillingsbyrder, dels at bestå af løbende byrder. Omstillingsbyrden består i at indføre et øget niveau af informationssikkerhed, herunder med henblik på at efterleve de sikkerhedskrav, der følger af forslaget. De løbende byrder består i at sikre en opdateret risikovurdering og dermed sikringsforanstaltninger, der bl.a. svarer til den teknologiske udvikling, samt anmelde hændelser til den nationale kompetente myndighed.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 21. februar 2013. *Der er modtaget høringssvar fra Dansk Metal, Dansk Industri/ITEK, Finansrådet, Ingeniørforeningen (IDA), KL, Landbrug og Fødevarer, LO, Rådet for Digital Sikkerhed, Dansk Aktionærforening og FSR-danske revisorer.*

Overordnet støtter Dansk Metal, Dansk Industri/ITEK, Ingeniørforeningen (IDA), KL, Landbrug og Fødevarer, LO og Rådet for Digital Sikkerhed forslaget om at sikre et højt fælles niveau for net- og informationssikkerheden, men med visse bemærkninger. Finansrådet støtter op om initiativer, der kan dæmme op for den stigende kriminalitet på IT-området, men finder det ikke hensigtsmæssigt at bruge regulering som det vigtigste middel. Dansk Aktionærforening og FSR-danske revisorer har svaret, at de ingen bemærkninger har til forslaget.

Dansk Metal påpeger, at direktivets formål er afgørende vigtig både i forhold til enkeltindviders tillid til digitale tjenester og i forhold til at opnå de mål for informationstjenesters anvendelse, som bl.a. skitseres i Europas Digitale Dagsorden. Endvidere noterer Dansk Metal tilfredshed med, at direktivforsla-

get lægger op til, at bestemmelserne i direktiv 2002/21/EF (rammedirektivet om elektronisk kommunikation) udvides til også at gælde for vigtige udbydere af informationssamfundstjenester som defineret i direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet).

Dansk Industri/ITEK anbefaler, at der tages initiativer til en grundig offentlig debat om net- og informationsikkerhed fremadrettet, f.eks. ved en konference. DI/ITEK fremhæver området for standarder, og pointerer, at der i det europæiske arbejde kan inddrages materiale, som allerede foreligger fra USA, f.eks. CIP-standarderne lavet af NERC (North American Electric Reliability Corporation) og NIST (National Institute of Standards and Technology), der har udviklet standarder inden for kritisk infrastruktur. DI/ITEK anfører desuden, at grænsen mellem cyberkriminalitet og cyberkrig er ved at blive udvisket, og at EU bør tage initiativer på internationalt niveau i den forbindelse, ligesom at NATO bør inddrages som en væsentlig spiller på dette område i fremtiden. DI/ITEK foreslår, at strategien og forslaget bør bringes i overensstemmelse med hinanden i forhold til en opstilling af, hvad der er kritiske sektorer, og at området vedrørende vand og varme medtages. Derudover peges der på, at de indbyrdes afhængigheder mellem forskellige kritiske samfundsfunktioner i forbindelse med NIS-strategi og risikovurdering er vigtige og bør adresseres (f.eks. ”uden el ingen teleinfrastruktur og betalingsinfrastruktur”). DI/ITEK erkender, at forslaget kan medføre visse omkostninger for dele af det private erhvervsliv, men at det er ”penge givet godt ud”, fordi det er et vigtigt samfundsproblem, der skal løses. DI/ITEK anbefaler, at sikkerhed gøres til en aktiv del af dansk erhvervs politik. Sluttelig peges der på, at der generelt bør harmoniseres så meget som muligt af hensyn til virksomheder, der har aktiviteter på alle europæiske markeder.

Finansrådet er skeptiske overfor regulering som middel til at harmonisere sikkerhedsforanstaltninger, idet lovgivning som oftest tager udgangspunkt i en allerede eksisterende teknologi, hvilket kan virke hæmmende, da teknologien hele tiden udvikler sig. Finansrådet anfører endvidere, at man må sikre, at sikkerhedsinitiativer ikke i sig selv udgør en risiko set i lyset af, at bankerne skal udlevere fortrolige oplysninger om sikkerhedshændelser, og at oplysninger hos den offentlige forvaltning er underlagt offentlighedsloven. Finansrådet nævner i relation til forslagens anvendelsesområde om afgrænsningen i forhold til EU-regulering om persondatabeskyttelse, at det er væsentligt at dele informationer om identificerede ulovlige handlinger eller handlinger, hvor der er konkret begrundet mistanke. Databeskyttelsesretten må ikke kunne benyttes som et skal-keskjul for kriminell aktivitet. Vedrørende definition af ”risiko” bemærkes, at en privat virksomhed skal tage udgangspunkt i sine egne risici, som ikke nødvendigvis er sammenfaldende med risici i offentligt regi. Slutteligt anfører Finansrådet en række forslag vedrørende sikring af ressourcer til opklaring af it-kriminalitet.

Ingeniørforeningen, IDA, bemærker, at et sikkert og pålideligt digitalt miljø er afgørende for den eksisterende brug af internettet samt for borgeres tillid til at bruge digitale tjenester. Dette er vigtigt for det fremtidige velfærdssamfund,

som delvist baserer sig på muligheden for, at både Danmarks og Europas borgere bliver endnu mere digitale i adfærd end tilfældet er i dag. IDA understreger, at der ikke må tillades adgang til at udfordre den enkeltes ret til privatliv eller tillades adgang til private oplysninger udenom normal gældende lovgivning. Det fremhæves også, at forslaget kun er attraktivt, hvis det faktisk medvirker til at sikkerhedsniveauet også i Danmark forhøjes eller i det mindste bevares på det nuværende niveau. Om etablering af samarbejdsnetværket på EU-plan mener IDA, at der kan suppleres med nationale enheder i form af et samarbejde mellem myndigheder og private aktører.

KL peger på, at en indberetningspligt af hændelser til den statslige varslings-tjeneste GovCERT vil kræve ressourcer, men at standarder for indberetningen vil gøre omkostningerne overskuelige. KL konstaterer, at der i dag ikke er krav til kommunerne om anvendelse standarder og certificering af det kommunale sikkerhedsniveau. KL har anbefalet ISO27.001-standard, som anvendes i vid udstrækning i kommunerne i landet. Et krav om stringent anvendelse heraf må forventes at koste ressourcer i kommunerne.

Landbrug og Fødevarer henleder opmærksomheden på, at eventuelle krav rettet mod virksomheder i relation til it-sikkerhedsmæssige foranstaltninger skal afvejes og vurderes med hensyn til deres effektivitet i forhold til de byrder og tekniske begrænsninger, foranstaltningerne medfører.

LO anmoder om, at regeringen er opmærksom på eventuelle administrative konsekvenser for A-kasserne.

Rådet for Digital Sikkerhed anbefaler som DI/ITEK, at der tages initiativer til en grundig offentlig debat om net- og informationssikkerhed, samt at indbyrdes afhængigheder mellem kritiske funktioner kortlægges. Rådet for Digital Sikkerhed finder det i øvrigt både oplagt og nødvendigt med en struktur, der adskiller det civile beredskab fra den nationale myndighed. Rådet for Digital Sikkerhed gør endvidere opmærksom på, at der allerede foregår et stort standardiseringsarbejde inden for it-sikkerhed og peger på amerikanske organer som NERC og NIST.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Generelt er forslaget blevet positivt modtaget af medlemslandene, men forhandlingerne er i sin indledende fase, hvor er en række spørgsmål der skal afklares nærmere.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen *støtter*, at der er behov for regler på EU-niveau, der sikrer et ensartet og højt niveau af net- og informationssikkerhed på tværs af medlemsstaterne. Dette skal ikke mindst ses i lyset af internettets og private netværks grænseoverskridende karakter og betydning for det indre marked. Således er det væsentligt at sikre lige vilkår for markedsoperatører,

som underlægges forpligtelserne. En samordning mellem medlemsstaterne vil kunne sikre, at risici og hændelser håndteres effektivt i den tværnationale sammenhæng.

Samtidig **støtter** regeringen, at det er vigtigt, at direktivet fastlægger et minimum, for så vidt angår de væsentligste sikkerhedsaspekter. Det bemærkes dog, at det også er regeringens generelle holdning, at der skal arbejdes henimod en hensigtsmæssig grænsedragning til spørgsmål af national sikkerhedsmæssig karakter. Der skal endvidere arbejdes for en nærmere tilrettelæggelse og udførelse af opgaverne, herunder eksempelvis fleksibilitet for så vidt angår vilkår, formater og procedurer for anmeldelse af sikkerhedshændelser og i angivelsen af opgaver som en CERT bør varetage.

Det er regeringens generelle holdning, at medlemsstaterne skal sikres maksimal inddragelse i fastsættelsen af krav i henhold til direktivforslaget, da området angår sensitive nationale overvejelser af økonomisk og sikkerhedsmæssig betydning.

Regeringen lægger vægt på, at der skal gælde ensartede sikkerhedskrav til offentlige myndigheder samt markedsoperatører i forslaget til NIS-direktivet, som der stilles til udbydere af elektroniske kommunikationsnet- og tjenester i rammedirektivet om elektronisk kommunikation.

Regeringen **peger på**, at der i højere grad skal sikres et øget samarbejde **og informationsudvikling** vedrørende standarder **for bl.a. risikostyring**. Det er i den forbindelse oplagt at skele til allerede eksisterende standarder på området.

Endelig **arbejder regeringen for**, at forslaget bør **gennemføres via omkostningseffektive løsninger, som ikke medfører unødvendige ekstra omkostninger for medlemsstaterne. Der skal således sikres proportionalitet mellem omkostningsniveauet og merværdi. Regeringen finder, at dette bør sikres via en risikobaseret tilgang til spørgsmålet om "hvor meget" sikkerhed, der er brug for i relation til de enkelte netværk, it-systemer m.v.**

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. E-signatur og elektronisk identifikation

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Kommissionen har den 4. juni 2012 stillet forslag om en forordning om elektronisk identifikation og tillidstjenester. Forslaget er fremsat med henblik på at fremme borgere og virksomheders muligheder for at anvende elektroniske tjenester på tværs af EU's indre grænser.

Forslaget skal erstatte det eksisterende direktiv om elektroniske signaturer, 1999/93/EF, men har et bredere anvendelsesområde, idet forordningen i tillæg til regulering af elektroniske signaturer også regulerer en bredere gruppe af elektroniske tillidstjenester samt elektroniske identiteter og dokumenter.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Kommissionen har den 4. juni 2012 fremsat forslag til forordning om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked (KOM(2012) 238).

Forslaget til forordningen er baseret på TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger vedrørende det indre markeds funktion og den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. traktatens artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Baggrunden for forslaget er, at lovgivning om elektroniske signaturer samt gensidig anerkendelse af elektronisk identifikation og autentifikation er nøgletiltag i Den digitale dagsorden for Europa (KOM(2010)245). Lovgivning om gensidig anerkendelse af elektronisk identifikation og autentifikation på EU-plan og revision af direktivet om digitale signaturer er også blandt nøgletiltagene i akten for det indre marked (KOM(2011)206). Endelig understreger køreplanen for stabilitet og vækst (KOM(2011)669) vigtigheden af at udvikle den digitale økonomi ved hjælp af den fremtidige lovramme, der skal sikre gensidig anerkendelse og accept af elektronisk identifikation og autentifikation på tværs af grænserne.

Den eksisterende EU-lovgivning dækker udelukkende elektroniske signaturer og udgør ikke en omfattende sektor- og grænseoverskridende EU-ramme for sikre, pålidelige og brugervenlige elektroniske transaktioner, der omfatter elektronisk identifikation, autentifikation og signaturer.

I forbindelse med fremsættelse af det foreliggende forordningsforslag afgav Kommissionen en konsekvensanalyse (KOM (2012) 238 endelig). I analysen beskrives de overvejelser, der ligger til grund for Kommissionens forslag.

Det anføres bl.a., at der er identificeret en opsplittning af markedet, idet der gælder forskellige regler for tjenesteydere afhængig af, i hvilken medlemsstat de leverer ydelsen. Disse forskellige nationale lovgivninger gør det svært for brugerne at føle sig sikre, når de interagerer på internettet.

De fire vigtigste årsager til disse problemer er ifølge Kommissionen:

- A. Utilstrækkeligt anvendelsesområde for det nuværende lovgrundlag
- B. Utilstrækkelig koordination mellem udvikling af elektroniske signaturer og elektronisk identifikation
- C. Utilstrækkelig gennemsigtighed i sikkerhedsgarantier
- D. Manglende bevidsthed/brugeranvendelse

Det er Kommissionens vurdering, at disse problemer alene vil blive løst, hvis der introduceres ny lovgivning med en udvidelse af anvendelsesområdet. For at sikre umiddelbar anvendelighed uden fortolkning og dermed større harmonisering har Kommissionen besluttet at benytte forordningsmodellen som retligt instrument.

Ligesom det er tilfældet med direktiv 99/93/EF, er retsgrundlaget for lovforslaget artikel 114 i TEUF om det indre marked, fordi den har til formål at fjerne eksisterende hindringer for det indre markeds funktion ved at fremme gensidig anerkendelse og accept af elektronisk identifikation, elektroniske signaturer og supplerende tillidstjenester på tværs af grænserne, når det er nødvendigt i forbindelse med elektroniske transaktioner.

Kommissionen anfører, at en indsats på EU-plan er tilstrækkelig og forholdsmæssig til at gennemføre det digitale indre marked på grund af de elektroniske tjenesters iboende ikke-territoriale karakter. Lovgivningsmæssige foranstaltninger truffet på nationalt plan kan som følge heraf ikke forventes at give det samme udfald. Det er derfor Kommissionens vurdering, at EU-intervention er påkrævet, hensigtsmæssig og berettiget.

3. Formål og indhold

3.1 Indledning

Forslaget til forordning har til formål at erstatte direktiv 1999/93/EF om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer. Dette direktiv vil blive ophævet ved forordningens ikrafttrædelse. Den danske implementering af direktiv 1999/93/EF er sket ved lov nr. 417 af 31. maj 2000 om elektroniske signaturer. Denne lov regulerer ikke forhold ud over direktivet, hvorfor den ligeledes ved forordningens ikrafttrædelse skal ophæves.

En ophævelse af lov om elektroniske signaturer forventes i sig selv ikke at have praktisk betydning for Danmark, idet der ikke i øjeblikket udstedes elektroniske signaturer på baggrund heraf. Forslaget til forordning regulerer imidlertid et bredere område, end hvad der følger af den eksisterende regulering. Vedtagelse af forslaget vil derfor formentlig betyde, at den danske standard for Offentlige Certifikater til Elektronisk Service (OCES) og signaturer udstedt i medfør heraf vil blive omfattet af forordningen.

En række væsentlige tekniske forhold, herunder særligt vedrørende anvendelse af standarder og sikring af interoperabilitet mellem medlemsstaterne er endnu ikke fastlagt. Dette betyder, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt præcist at fastslå, hvorledes forslaget til forordning vil blive udmøntet i praksis. Kommissionen er som beskrevet nedenfor bemyndiget til at vedtage nærmere om disse forhold efter forordningens ikrafttræden.

Det bemærkes, at forslaget som beskrevet ovenfor i en række henseender tager udgangspunkt i den regulering, der følger af det gældende direktiv om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer, der er gennemført i dansk ret ved lov om elektroniske signaturer. På denne baggrund vil der i det følgende hovedsageligt blive fokuseret på de nyskabelser og ændringer, som forslaget vil indebære.

I det følgende (afsnit 3.2 til afsnit 3.7) gennemgås de enkelte kapitler i forslaget til forordning.

3.2 Generelle bestemmelser (kapitel I)

I kapitel 1 fastsættes regler om forordningens genstand og formål og dens materielle og territoriale anvendelsesområder. Endvidere defineres en række udvalgte begreber.

Forslaget til forordningen har til formål at sikre fri bevægelighed inden for det indre marked for tillidstjenester og produkter, der overholder forordningens bestemmelser.

Forslagets overordnede formål er at fastlægge regler for:

- 1) Elektronisk identifikation i form af elektroniske identifikationsordninger
- 2) Elektroniske tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner med det formål at sikre, at det indre marked kan fungere efter hensigten.

Ad.1) Elektronisk identifikation

Elektroniske identifikationsordninger har i praksis karakter af nationale elektroniske ID ordninger og har til formål at autentificere en borger over for en onlinetjeneste.

Forslaget til forordning fastlægger betingelser, under hvilke medlemsstaterne skal anerkende og acceptere fysiske og juridiske personers elektroniske identifikationsmidler, der er omfattet af en elektronisk identifikationsordning, som er anmeldt af en anden medlemsstat.

Ad. 2) Elektroniske tillidstjenester

Elektroniske tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner adresserer det område, der er omfattet af den eksisterende regulering. Med forslaget til forordning suppleres den eksisterende regulering af elektroniske signaturer med en række yderligere tillidstjenester.

Forslaget opstiller således en retlig ramme for følgende tillidstjenester:

- Elektroniske signaturer
- Elektroniske segl
- Elektroniske tidsstempler
- Elektroniske dokumenter
- Elektroniske leveringstjenester
- Webstedsautentifikation

Til forskel for i dag indebærer forslaget, at alle tillidstjenester er omfattet, uanset om de har status som kvalificeret eller ej.

Det fremgår af forslaget til forordning, at den ikke finder anvendelse på levering af elektroniske tillidstjenester på grundlag af privatretlige frivillige aftaler.

Endelig omfatter forslaget til forordningen ikke aspekter i forbindelse med kontraktens indgåelse og gyldighed eller andre retlige forpligtelser, som ifølge national ret eller EU-ret er undergivet formkrav.

Forordningens anvendelsesområde er afgrænset til ikke at omfatte elektroniske tillidstjenester på grundlag af privatretlige frivillige aftaler. Det eksisterende direktiv undtager ligeledes udstedelse baseret på frivillige privatretlige aftaler, men kvalificerer dette som systemer med et begrænset antal deltagere. Det er uklart om det er hensigten, at forordningens anvendelsesområde skal kvalificeres tilsvarende.

3.3 Elektronisk identifikation (kapitel II)

I forordningsforslagets kapitel II fastlægges reglerne for elektroniske identifikationsordninger.

Forslaget har til hensigt at sikre gensidig anerkendelse og accept af elektroniske identifikationsordninger, således at disse kan anvendes på tværs af medlemsstaterne.

Forslaget forpligter således medlemsstaterne til gensidigt at anerkende og acceptere elektroniske identifikationsmidler, der er anmeldt til Kommissionen.

Forordningen forpligter ikke medlemsstaterne til at indføre eller anmelde elektroniske identifikationsordninger, men de skal anerkende og acceptere anmeldte elektroniske identifikationsmidler fra andre medlemslande for de onlinetje-

nester, hvor elektronisk identifikation er nødvendig for at få adgang på nationalt plan.

Efter forslaget kan identifikationsordninger anmeldes til Kommissionen af medlemsstaterne og de herunder udstedte identifikationsmidler skal enten være udstedt af, udstedt på vegne af eller under ansvar af den medlemsstat, der anmelder.

Medlemsstaterne skal påtage sig ansvaret for, at anmeldte identifikationsmidler er korrekt udstedt (der er entydig tilknytning mellem juridisk eller fysisk person og identifikationsdata) og skal til enhver tid stille en gratis autentifikationsmulighed til rådighed online, så personidentifikationsdata kan valideres.

For at sikre at der etableres interoperabilitet mellem elektroniske identifikationsmidler og for at øge sikkerheden i disse identifikationsmidler fastlægges en samarbejdsforpligtelse mellem medlemsstaterne.

Det samlede regime knyttet til elektroniske identifikationsordninger er en væsentlig nyskabelse i forhold til den eksisterende regulering, herunder særligt det forhold at medlemsstaterne er ansvarlige for identifikationsordningen og de heri indeholdte identifikationsmidler.

Det ansvar, der er forbundet med medlemsstaternes identifikationsordning og konsekvenserne heraf skal afklares i forbindelse med de kommende forhandlinger.

3.4 Tillidstjenester (kapitel III)

3.4.1 Indledning

Forordningsforslagets kapitel III regulerer tillidstjenester. Kapitlet adresserer således det domæne, der kendes fra den eksisterende regulering (elektroniske signaturer), men tilføjer som noget nyt regulering af en række yderligere tillidstjenester, som skal bidrage til at understøtte den praktiske og juridiske ramme for elektroniske transaktioner.

Kapitlet er opdelt i otte afdelinger, der hver regulerer et specifikt område. I afdeling 1 fastlægges en række generelle bestemmelser, i afdeling 2 beskrives den nationale tilsynsforpligtelse, i afdeling 3 fastlægges den juridiske ramme for elektroniske signaturer og i afdeling 4 til 8 etableres en juridisk ramme for de nye tillidstjenester, der introduceres med forslaget.

Forslaget fastholder terminologien fra den eksisterende regulering, hvor der skelnes mellem kvalificerede og ikke kvalificerede ydelser (i forslaget benævnt *tillidstjenester*).

For at opnå ret til at udbyde tillidstjenester med betegnelsen kvalificerede skal tjenesteyderen underlægge sig en række specifikke krav til sikkerhed og tilsyn.

3.4.2 Generelle bestemmelser (Kapitel III, Afdeling 1)

Forslaget fastlægger ansvaret for tillidstjenesteydere (tjenesteyder, der udsteder en elektronisk tjeneste omfattet af forordningen).

Som en nyskabelse medfører forslaget en udvidelse af hvilke tillidstjenesteydere, der er omfattet af det regulerede ansvar, således at dette ikke blot retter sig mod kvalificerede tillidstjenesteydere (der udbyder kvalificerede tillidstjenester) men også til tillidstjenesteydere generelt.

Der fastlægges et skærpet ansvarsgrundlag i form af et præsumptionsansvar, således at tjenesteyderen i forbindelse med en hændelse er pålagt bevisbyrden for, at der ikke er udvist forsømmelighed.

Enhver tillidstjenesteyder er ansvarlig for enhver form for direkte skade, der forårsages for en fysisk eller juridisk person som følge af manglende overholdelse af forordningsforslagets bestemmelser om god sikkerhedspraksis.

For kvalificerede tjenesteydere omfatter det skærpede ansvar alle forordningens bestemmelser, herunder de særlige krav til kvalificerede tillidstjenesteydere. I forhold til i dag er dette en væsentlig udvidelse af tjenesteydernes ansvar for udførelse af deres opgaver.

I forslaget fastslås, at kvalificerede tillidstjenester, hvor udbyderen er etableret i et tredjeland skal accepteres på linje med kvalificerede tillidstjenester, der leveres af en udbyder i Unionen. En forudsætning for accept er dog, at der foreligger en aftale om anerkendelse mellem EU og tredjelands eller internationale organisationer.

I forslaget foretages en henvisning til persondatadirektivet. På denne baggrund pålægges tillidstjenesteudbydere og tilsynsorganer at sikre en rimelig og lovlig behandling af personoplysninger.

Tillidstjenesteyderens ansvar understreges ved at de ifølge forordningsforslaget skal garantere fortroligheden og integriteten af oplysningerne vedrørende de personer, der leveres tillidstjenester til.

På baggrund af FN-konventionen om handicappedes rettigheder, der er trådt i kraft i EU, introducerer forordningsforslaget som noget nyt et krav om, at tillidstjenester og slutbrugerprodukter, der bruges til levering af disse tjenester, skal være tilgængelige for handicappede, hvor det er muligt.

3.4.3 Tilsyn (Kapitel III – afdeling 2)

Kapitel III, afdeling 2 indeholder regler om de sikkerhedsmæssige krav, som tillidstjenesteydere skal opfylde samt en nærmere beskrivelse af det tilsyn, der skal udføres af et tilsynsorgan for sikre, at kravene opfyldes. Endelig indeholder afdeling 2 en kort beskrivelse af krav til iværksættelse af kvalificerede tillidstjenester.

Sikkerhedskrav

Forslaget opstiller en række krav, som tillidstjenesteyderne skal opfylde, således at der under hensyn til den teknologiske udvikling til stadighed kan garanteres et tilfredsstillende sikkerhedsniveau. Tillidstjenesteudbydere pålægges ligeledes en pligt til at informere tilsynsorganet om eventuelle brud på sikkerheden.

Kvalificerede tillidstjenesteydere er efter forslaget underlagt en række specifikke sikkerhedskrav, herunder særligt i forhold til kontrol af identiteten på de fysiske eller juridiske personer, der skal have udstedt et kvalificeret certifikat.

Som noget nyt stilles der eksplicit krav om, at identiteten skal være kontrolleret ved fysisk fremmøde i forbindelse med udstedelse af et kvalificeret certifikat. Udstedelse på baggrund af online ansøgning kan kun ske med anvendelse af et anmeldt identifikationsmiddel, som er udstedt på baggrund af fysisk fremmøde.

Kravet om fysisk fremmøde svarer grundlæggende til den eksisterende danske regulering, hvor det fysiske fremmøde dog kan udelades, hvis tillidstjenesteyderen på forhånd har kendskab til den person, som certifikatet udstedes til.

Det er en nyskabelse, at der ligeledes kan udstedes certifikater til juridiske personer. Det skal bemærkes, at juridiske personer skal gennemføre den samme identifikationsproces, som fysiske personer.

Forslagets krav til sikring af identitet på den person, som et certifikat udstedes til, suppleres af en række yderligere krav til den kvalificerede tillidstjenesteyder, herunder anvendelse af pålidelige systemer og processer.

Tilsyn

I overensstemmelse med den eksisterende regulering forpligtes medlemsstaterne til at nedsætte nationale tilsynsorganer, der kan foretage overvågning af tillidstjenesteudbydere og føre tilsyn med kvalificerede tillidstjenesteudbydere. Forslaget til forordning indfører både udvidede forpligtelser og udvidede beføjelser for de nationale tilsynsorganer.

Kvalificerede tillidstjenesteydere er underlagt et tilsyn, der bl.a. omfatter at et anerkendt uafhængigt kontrolorgan en gang om året foretager en kontrol af tillidstjenesteyderne og dennes kvalificerede tjenester. Dette kontrolorgan anvendes til at dokumentere, at den kvalificerede tillidstjenesteydere lever op til kravene i forordningen. Resultaterne af kontrollen skal forelægges for tilsynsorganet i en sikkerhedskontrolrapport.

Tilsynsorganet gives efter forslaget ret til at foretage kontrolbesøg hos kvalificerede tillidstjenesteydere både på eget initiativ og på anmodning fra Kommissionen, hvilket er en skærpelse i forhold til eksisterende lovgivning.

I hvilket omfang, Kommissionen kan forpligte et nationalt tilsyn til at foretage kontrolbesøg, er ikke tydeligt.

Forslaget giver tilsynsorganer ret til at udstede bindende instrukser til tillidstjenesteydere vedr. sikkerhedsmæssige forhold. Udstrækningen af bestemmelsen er uklar og bør søges klarlagt i det videre lovgivningsarbejde.

Som noget helt nyt indføres en eksplicit forpligtelse til gensidig bistand mellem tilsynsorganerne i medlemsstaterne med det formål at muliggøre grænseoverskridende tilsyn. Forslaget indfører regler om fælles foranstaltninger samt tilsynsorganernes ret til at deltage i sådanne foranstaltninger hos de andre medlemsstater.

Idet alene kvalificerede tillidstjenesteydere er underlagt en anmeldelsesforpligtelse, er det ikke beskrevet hvorledes tilsynsorganerne i praksis skal overvåge (ikke kvalificerede) tillidstjenesteydere. Dette forhold skal afklares i forbindelse med de kommende forhandlinger.

Tilsynsorganerne bliver pålagt en række udvidede forpligtelser i forhold til afrapportering til Kommissionen, Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) og de øvrige medlemsstater.

Iværksættelse af en kvalificeret tillidstjeneste

Ifølge forslaget til forordning skal en tillidstjenesteyder, der ønsker at iværksætte en kvalificeret tillidstjeneste foretage anmeldelse til tilsynsorganet. Herefter kan tillidstjenesteyderen udbyde kvalificerede tillidstjenester. Den eksisterende regulering, hvorefter der ikke stilles krav om forudgående godkendelse af en kvalificeret tillidstjenesteyder bibeholdes således i forslaget til forordning.

Efter anmeldelse af en kvalificeret tillidstjeneste til et tilsynsorgan optages den ansøgende tjenesteyder på en positivliste, der opretholdes af medlemsstaten. Parallelt hermed foretager tilsynsorganet en nærmere kontrol af, om vedkommende udbyder, opfylder kravene i denne forordning. I perioden indtil godkendelse må et offentligt organ ikke afvise at bruge den anmeldte tillidstjeneste til at gennemføre en administrativ procedure eller formalitet.

Forslaget til forordning er uklar i forhold til de nærmere procedurer for afslag på godkendelse af kvalificerede tillidstjenester og skal afklares i forbindelse med de kommende forhandlinger.

Som en nyskabelse fastlægges det eksplicit, at kvalificerede tillidstjenesteydere gratis skal stille oplysninger om gyldigheden på udstedte certifikater til rådighed. En anden nyskabelse er forslag til eksplicite krav til den hastighed, hvormed kvalificerede tillidstjenesteydere skal registrere og offentliggøre tilbagekaldelse af et certifikat.

3.4.4 Elektronisk signatur (Kapitel III – afdeling 3)

I forordningsforslagets kapitel III, afdeling 3 om elektronisk signatur fastlægges de juridiske rammer for anerkendelse af elektroniske signaturer samt specifikke tekniske krav til elektroniske signaturer og tilhørende certifikater.

Retsvirkninger og accept af elektroniske signaturer

For at sikre ensartede retsvirkninger i medlemsstaterne af fysiske personers anvendelse af elektroniske signaturer indføres i forslaget en eksplicit forpligtelse om at tillægge kvalificerede elektroniske signaturer samme retsvirkning som håndskrevne signaturer.

Bestemmelsen svarer til den eksisterende regulering i Danmark men sikrer, at der på fællesskabsplan etableres en mere tydelig og eksplicit regulering af de juridiske retsvirkninger.

Forslaget forbyder medlemsstaterne at kræve en elektronisk signatur med et højere sikkerhedsniveau til anvendelse hos offentlige onlinetjenester end det, der er forbundet med en kvalificeret signatur.

Forordningsforslaget indeholder en udvidelse i forhold til den eksisterende regulering, idet den forpligter medlemsstater til at acceptere elektroniske signaturer på et lavere sikkerhedsniveau end det niveau, der er forbundet med en kvalificeret elektronisk signatur i det omfang sådanne signaturer anvendes i medlemsstaten som forudsætning for adgang til en offentlig onlinetjeneste.

Beskrivelsen er uklar, idet den forudsætter en sammenkobling af eID (autentifikation) og elektronisk signatur, der i øvrigt er tilsigtet adskilt i reguleringen.

Tekniske krav til kvalificerede elektroniske signaturer og tilhørende certifikater

I forslaget fastlægges specifikke krav til kvalificerede certifikater for elektroniske signaturer, herunder krav til indholdet af certifikatet. Desuden stilles der krav til at kvalificerede tillidstjenesteydere skal stille valideringstjenester til rådighed. Kravene svarer i hovedtræk til, hvad der følger af eksisterende lovgivning, dog således at der er foretaget enkelte justeringer med henblik på at gøre anvendelsen af elektroniske signaturer mere operationel. De eksisterende muligheder for at anføre anvendelsesbegrænsninger i certifikatet (f.eks. i form af en beløbsgrænse) er på denne baggrund fjernet.

Forslaget opstiller krav til de systemer, der anvendes til generering af kvalificerede elektroniske signaturer (kvalificerede systemer til generering af elektroniske signaturer) og fastlægger, at certificering heraf skal ske ved passende offentlige eller private organer.

Et certificeret system skal anerkendes af de øvrige medlemsstater. Medlemsstaterne skal informere Kommissionen om hvilke systemer, der er certificeret, hvorefter Kommissionen offentliggør en liste herom.

Forordningsforslaget opstiller en række krav til validering af kvalificerede elektroniske signaturer, herunder hvilke forhold, der skal være gældende for at en elektronisk signatur anses for gyldig.

Med forslaget introduceres en forpligtelse til at kvalificerede tillidstjenesteydere skal stille en tjeneste til rådighed til bevaring af kvalificerede elektroniske signaturer ud over den tekniske gyldighedsperiode, således at muligheden for validering af kvalificerede elektroniske signaturer forlænges. Det fremgår ikke tydeligt af forslaget, hvilken præcis karakter tjenesten har, herunder om den skal være gratis at anvende.

3.4.5 Elektroniske segl (Kapitel III – afdeling 4)

I forslagets kapitel II, afdeling 4 introduceres en nyskabelse i form af elektroniske segl til juridiske personer.

Et elektronisk segl er en elektronisk pendant til et virksomheds segl eller stempel, der anvendes på et dokument eller andre elektroniske aktiver til at sikre oprindelse og integritet. Alene juridiske personer kan anvende elektroniske segl.

Elektroniske segl tillægges retsvirkninger, der er parallelle til elektroniske signaturer, herunder at elektroniske segl ikke må nægtes retlig gyldighed og anerkendelse som bevis under retssager alene af den grund, at det er i elektronisk form. Tilsvarende skal et kvalificeret elektronisk segl anerkendes og accepteres i alle medlemsstater.

Desuden bestemmes i overensstemmelse med reguleringen af elektroniske signaturer, at hvis en medlemsstat accepterer elektroniske segl med et sikkerhedsniveau, som ligger under det niveau, der er forbundet med et kvalificeret elektronisk segl, skal elektroniske segl, der har mindst samme sikkerhedsniveau, accepteres.

Krav til generering, validering og opbevaring af elektroniske segl svarer til, hvad der i øvrigt gælder for elektroniske signaturer.

3.4.6 Elektronisk tidsstempel (Kapitel III – afdeling 5)

I forslagets kapitel II, afdeling 5 reguleres som noget nyt elektroniske tidsstempler.

Et elektronisk tidsstempel sætter dato og tid på et sæt af elektroniske data (f.eks. i form af et elektronisk dokument) og har til formål at bevise, at data eksisterede på det pågældende tidspunkt, og at data ikke har ændret sig siden da.

Tidsstempler sikres retsvirkninger, der er parallelle til elektroniske signaturer og elektroniske segl, herunder at et elektronisk tidsstempel ikke må nægtes retlig gyldighed og anerkendelse som bevis under retssager alene af den grund, at

det er i elektronisk form. Tilsvarende skal et kvalificeret elektronisk tidsstempel anerkendes og accepteres i alle medlemsstater.

3.4.7 Elektroniske dokumenter (Kapitel III – afdeling 6)

I forslaget kapitel III, afdeling 6 introduceres en nyskabelse i form af en specifik regulering af retsvirkningerne af elektroniske dokumenter (dokumenter i en hvilken som helst elektronisk form).

Ifølge forslaget skal elektroniske dokumenter betragtes som ligestillet med papirdokumenter og kan godtages som bevismateriale under retssager under hensyntagen til graden af sikkerhed for dokumentets ægthed og integritet.

Hvis et elektronisk dokument er underskrevet med en kvalificeret elektronisk signatur eller bærer et kvalificeret elektronisk segl gælder en specifik formodning om integritet og autenticitet.

Forslaget fastsætter, at hvis der som forudsætning for at yde en offentlig tjeneste skal forelægges et originaldokument eller en bekræftet genpart skal elektroniske dokumenter, der er udstedt af personer med kompetence hertil, og som anses for originaler eller bekræftede genparter i henhold til national ret i oprindelsesmedlemsstaten, accepteres i andre medlemsstater, uden at der stilles yderligere krav.

3.4.8 Kvalificeret elektronisk leveringstjeneste (Kapitel III – afdeling 7)

Kapitel III, afdeling 7 introducerer en nyskabelse i form af en kvalificeret elektronisk leveringstjeneste.

En elektronisk leveringstjeneste er en tjeneste, der gør det muligt at sende data ad elektronisk vej samtidig med, at behandlingen af de sendte data dokumenteres.

Forslaget sikrer, at data der sendes eller modtages via en elektronisk leveringstjeneste kan godtages som bevismateriale under retssager. Data der sendes eller modtages via en kvalificeret elektronisk leveringstjeneste opnår en særstatus, idet der herefter gælder en formodning om data's integritet og nøjagtigheden af den dato og det tidspunkt for afsendelse eller modtagelse af data, som den kvalificerede elektroniske leveringstjeneste angiver.

Der opstilles i forslaget en række tekniske krav til kvalificerede elektroniske leveringstjenester, der bl.a. sikrer bevis for afsendelse og modtagelse af data og giver beskyttelse mod tyveri, beskadigelse og uautoriseret ændring.

3.4.9 Webstedsautentifikation (Kapitel III – afdeling 8)

Kapitel III, afdeling 9 introducerer en nyskabelse i form af et kvalificeret certifikat til webstedsautentifikation.

Et kvalificeret certifikat for webstedsautentifikation er en attestering, som gør det muligt at autentificere et websted og knytter webstedet til den person, som certifikatet er udstedt til

Forslaget fastsætter en række tekniske krav til det kvalificerede certifikat, der i vidt omfang er parallelle til de øvrige certifikater og fastslår, at certifikatet skal anerkendes og accepteres i alle medlemsstater.

3.5 Delegerede retsakter (kapitel IV)

Med henblik på at sikre, at forslaget til forordning kan suppleres fleksibelt og hurtigt delegerer forslaget i udstrakt grad beføjelser til Kommissionen til at vedtage retsakter om visse detaljerede tekniske aspekter, der er nødvendige at regulere mere detaljeret for at opnå formålet med forordningen.

Det understreges i præambelen, at Kommissionen i denne forbindelse bør gennemføre relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau.

3.6 Gennemførelsesretsakter (forordningens kapitel V)

Med henblik på at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af forslaget til forordning tillægges Kommissionen ifølge forslaget gennemførelsesbeføjelser, navnlig beføjelse til at opstille referencenumre på standarder, hvis brug giver formodning om overensstemmelse med bestemte krav, der er fastlagt i denne forordning eller i delegerede retsakter. Disse beføjelser udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser.

3.7 Afsluttende bestemmelser (kapitel VI)

Der fastlægges bestemmelser vedr. Kommissionens afrapportering til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af forordningen.

Ved sin ikrafttræden ophæver forordningen det eksisterende direktiv 1999/93/EF og fastlægger, at henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende forordning.

Desuden fastlægger forslaget overgangsregler for kvalificerede certifikater udstedt i overensstemmelse med gældende regler, hvorefter de vil være gyldige indtil ordinært udløb, dog højst i fem år regnet fra forordningens ikrafttræden. Der fastlægges ligeledes overgangsregler for sikre signaturgenereringssystemer.

Forordningen skal træde i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende og er herefter bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Der foreligger endnu ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet. *Forslaget vil blive behandlet i Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) med Marita Ulvskog (S&D) som ordfører og hhv. Pilar Del Castillo Vera (EPP), Jürgen Creutzmann (ALDE) og Amelia Andersdotter (Greens/EFA) som skyggeordførere. Der forventes ITRE afstemning den 18.-19. september 2013.*

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er Kommissionens opfattelse, at forordningsforslagets bestemmelser er nødvendige af hensyn til at sikre en effektiv anvendelse af identifikationsmidler og elektroniske tillidstjenester på EU-plan. Det er Kommissionens vurdering, at man i øjeblikket ikke når disse mål ved hjælp af frivillig koordinering mellem medlemsstaterne, og det er heller ikke sandsynligt, at dette vil ske i fremtiden.

Regeringen er umiddelbart enig med Kommissionen i, at elektronisk identifikation, autentifikation og e-signatur tjenesters grænseoverskridende karakter kræver handling på EU-niveau. Det er på den baggrund regeringens foreløbige holdning, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Lov om elektroniske signaturer (Lov nr. 417 af 31. maj 2000).

Bekendtgørelser udstedt i medfør af loven:

- Bekendtgørelse nr. 922 af 5. oktober 2000 om nøglecentres og systemrevisionens indberetning af oplysninger til Telestyrelsen
- Bekendtgørelse nr. 923 af 5. oktober 2000 om sikkerhedskrav m.v. til nøglecentre.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Det følger af EUF-traktatens artikel 288, at en forordning er almenyldig, samt at den binder i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat. Hertil kommer, at forordningsforslaget efter sit indhold bl.a. har til formål at erstatte det eksisterende direktiv om elektroniske signaturer (direktiv 1999/EF). En konsekvens af forslaget vil derfor være, at regulering som følger af lov nr. 417 af 31. maj 2000 om elektroniske signaturer samt tilhørende bekendtgørelser vil skulle ophæves. Idet lov om elektroniske signaturer alene implementerer EU-direktivet og ikke har en selvstændig regulering herudover vurderes det på nuværende tidspunkt relevant at foretage ændringer heri.

I en række danske love er der krav om anvendelse af digital signatur. Den gældende anbefaling fra Digitaliseringsstyrelsen er, at sådanne krav indføres i lovgivningen med følgende ordlyd: ”..digital signatur med et sikkerhedsniveau svarende til OCES-standarden eller højere”.

Det skal analyseres nærmere, om krav om anvendelse af digital signatur i lyset af forordningsforslagets bestemmelser om gensidig anerkendelse og accept af elektroniske identifikationsmekanismer og elektroniske tillidstjenester vil kunne opretholdes, men i det omfang den angivne terminologi er anvendt i lovgivningen vil der formentlig ikke være behov for ændringer.

Forslagets bestemmelser vedr. retsvirkninger af elektroniske signaturer og fuld anerkendelse af elektroniske dokumenter vurderes at være i overensstemmelse med gældende dansk ret, herunder som følge af lov om elektroniske signaturer. Det skal dog analyseres nærmere, om der er behov for yderligere regulering som følge af forordningen.

Det skal endvidere analyseres nærmere, om forordningens bestemmelser om fuld anerkendelse af elektroniske dokumenter og underskrifter har betydning for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagets statsfinansielle konsekvenser skal analyseres nærmere, men umiddelbart vurderes det, at forslaget vil have statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget medfører et behov for at gennemføre ændringer i den tekniske infrastruktur, der understøtter anvendelse af OCES digital signatur (udmøntet i NemID løsningen). Ændringerne skal bl.a. gennemføres med henblik på at kunne sikre, at der gives adgang til danske offentlige tjenester ved anvendelse af udenlandske identifikationsmekanismer og elektroniske signaturer.

Kravet om gratis valideringsmulighed for såvel elektroniske identifikationsordninger som kvalificerede elektroniske signaturer udfordrer dels den nuværende finansieringsmodel for NemID, der baserer sig på, at validering i professionelle forhold udløser betaling af vederlag til Nets DanID, dels kan det være forbundet med omkostninger at tilvejebringe den tekniske understøttelse af gratis validering.

Endeligt kan de skærpede krav til tilsynsmyndigheden, der ligger hos Digitaliseringsstyrelsen under Finansministeriet, have statsfinansielle konsekvenser. Merudgifter afholdes jf. gældende budgetvejledning indenfor Digitaliseringsstyrelsens eksisterende ramme.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen vurderer, at forslaget vil give øget vækst på baggrund af mulighederne for administrative lettelser, øget mulighed for samhandel og højere

grad af konkurrence. Regeringen er i vidt omfang enig i heri, idet forslaget forventes at kunne skabe større interoperabilitet i det indre marked til gavn for borgere, virksomheder og myndigheder, hvilket i høj grad vil understøtte et digitalt indre marked.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Kommissionens forslag vurderes at medføre administrative lettelser for erhvervslivet.

En øget anvendelse af elektroniske identifikationsmidler og elektroniske signaturer vil muliggøre reduktion i de administrative byrder ved kommunikation med offentlige myndigheder, herunder offentlige myndigheder i udlandet.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 1. august 2012. *Der er modtaget høringssvar fra Lønmodtagernes Dyrtidsfond, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, IT-Branchen, Nationalbanken, Finansrådet, Signaturgruppen, ATP og Dansk Aktionærforening.*

Lønmodtagernes Dyrtidsfond er positive over for en europæisk løsning, der vil lette sikker elektronisk kommunikationen med en lang række af fondens medlemmer, der er bosat i udlandet, forudsat at den elektroniske løsning har samme retsvirkninger som en håndskrevet underskrift.

Lønmodtagernes Dyrtidsfond påpeger behovet for, at der skal findes en national løsning, der letter den tekniske modtagelse af elektroniske ID fra andre medlemsstater.

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer mener, at kravene til uafhængighed for det organ, der årligt skal føre kontrol med de tjenesteydere, der udsteder kvalificerede tillidstjenester, bør svare til tilsvarende krav ved revision af årsregnskaber for børsnoterede virksomheder, og at der bør stilles kompetencemæssige krav om revisionsfaglig og teknisk indsigt i løsningerne. Det uafhængige organ bør endvidere være omfattet af passende forsikringsordninger, der dækker den udførte kontrol, hvilket kan opfyldes, hvis kontrollen udføres af en godkendt revisor.

Desuden anbefaler Foreningen af Statsautoriserede Revisorer indførelse af krav til, at sikkerhedskontrol rapporter omfatter såvel generelle it-kontroller som kontroller i systemer, der anvendes til generering af nøgler, nøglekomponenter samt registrering, udstedelse, verifikation, opbevaring og spærring af certifikater eller til udveksling af data med andre parter.

IT-Branchen udtrykker støtte til forslaget formål, men finder, at der bør være større fokus på at fremme tillidsbaseret samhandel mellem virksomheder og private. IT-Branchen ønsker, at forslaget udvides med regler om private virksomheders gensidige anerkendelse af medarbejdercertifikater samt til sikring af elektroniske dokumenter over tid.

IT-Branchen understreger, at der er et stort potentiale for tillidsbaseret samhandel i det private erhvervsliv på tværs af grænser, hvilket bør understøttes af forordningen ved specifikke reguleringer, der sikrer en ensartet anvendelse i medlemslandene samt understøtter en positiv business case for det private erhvervsliv.

Nationalbanken er positiv over for forslaget og vurderer, at det kan øge anvendelsen af elektronisk identifikation på tværs af landegrænser.

Finansrådet udtrykker principiel støtte til forslaget. Finansrådet konstaterer, at forslaget ikke regulerer NemID til netbankerne og således ikke direkte vil regulere banksektoren. Idet Danmark i vidt omfang opererer med én fælles identifikations-/sikkerhedsløsning, vil forslaget dog få en afledt effekt for bankerne.

Det anføres af Finansrådet, at det må forventes, at en kommende forordning vil medføre betydelige investeringer, hvis Danmark skal understøtte udenlandske eID samt omkostninger til en evt. ændring af de eksisterende danske signaturer baseret på den nationale OCES-standard til kvalificerede certifikater efter europæisk standard, idet dette vil kræve et fysisk fremmøde for indehaverne af certifikater.

Finansrådet ønsker en afklaring af grænsen mellem forslaget til forordning og de eksisterende regler om hvidvask (krav til identifikation af en bruger/kunde).

Endeligt anfører Finansrådet, at det er positivt, at konkrete sikkerhedsstandarder og formater ikke er fastlagt i forordningen, idet dette bl.a. vil kunne hindre innovation. Det samlede sikkerhedsniveau for elektroniske løsninger er en væsentlig faktor for anvendelse af nye teknologier og for overblikket over de samlede økonomiske omkostninger, hvorfor sikkerhedsniveauet for konkrete løsninger bør behandles inden vedtagelsen af forordningen.

Signaturgruppen anfører, at forslaget i den eksisterende form udgør et godt udgangspunkt for det videre arbejde, idet standardisering og koordinering på området er stærkt nødvendigt. Det er i denne forbindelse Signaturgruppens vurdering, at forordningen særligt fokuserer på identitetsløsninger, der er ejet eller finansieret af det offentlige og derfor ikke understøtter en dynamisk markedsudvikling.

Det anføres af Signaturgruppen, at kravene til udbydere af kvalificerede tillidstjenester synes unødigt byrdefulde, idet forslaget forudsætter et meget bredt sortiment af ydelser fra alle kvalificerede tillidstjenester, hvilket potentielt vil

hindre en naturlig specialisering mellem markedsdeltagere. Signaturgruppen anfører ligeledes, at kravene til tilsyn kan betyde øgede omkostninger til kvalificerede tjenesteydere, og at det i den forbindelse er vigtigt at sikre, at disse tjenesteydere skal stilles ens uanset hvilket medlemsland, de opererer fra.

Endelig har Signaturgruppen afgivet en række specifikke tekniske bemærkninger til forordningens enkeltbestemmelser.

ATP og Dansk Aktionærforening har meddelt, at de ikke har bemærkninger til forslaget.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det irske EU-formandskab har prioriteret sagen og er nået igennem en første læsning af forslaget, og påbegyndt anden læsning af forslaget på teknisk niveau..

Forhandlingerne har vist, at det er et stort og komplekst område både juridisk og teknisk, som man forsøger at regulere i en forordning. Man må forvente at forhandlingerne kan trække ud, idet det er et område, hvor medlemslandene har store økonomiske investeringer og store nationale interesser i relation til spørgsmål om sikkerhed og ansvar.

Generelt er forslaget blevet positivt modtaget. Medlemslandene anerkender behovet for regulering vedrørende eSignaturer og eIdentiteter med henblik på at fremme elektroniske transaktioner og anvendelsen af elektroniske tjenester i det indre marked.

Mange medlemslande har tilkendegivet, at der på en række områder er behov for en grundig drøftelse af forslagets bestemmelser forud for en endelig stillingtagen til forslaget. En række lande har bl.a. udtrykt forbehold for omfanget af delegerede retsakter og implementeringsretsakter, som der med forslaget er lagt op til. *Derudover drøftes medlemslandenes ansvar for udstedelse af eID og erstatningsansvar.*

Endvidere drøftes forskellige former for gradvis implementering af forordningen. Der er på nuværende tidspunkt bred enighed i Rådet, at der er behov for at gennemføre de grænseoverskridende tiltag gradvist, således at medlemslandenes selvbetjeningsløsninger gradvist bliver omfattet af forordningen.

Endelig tegner sig et billede af, at der er bred enighed i Rådet om, at der skal implementeres en fælles model, der kan binde de nationale infrastrukturer sammen med henblik på at sikre investeringerne i de nationale infrastrukturer.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet set positiv over for Kommissionens forslag.

Regeringen støtter Kommissionens intention om at fremme anvendeligheden af elektroniske identifikationsordninger og elektroniske signaturer på tværs af EU's medlemsstater og finder det hensigtsmæssigt at udvide lovgivningens virkefelt som foreslået.

Regeringen støtter en gradvis implementering af forordningen, således at medlemslandenes selvbetjeningsløsninger gradvist bliver omfattet af forordningen.

Regeringen støtter implementeringen af en fælles model, der kan binde de nationale infrastrukturer sammen med henblik på at sikre investeringerne i de nationale infrastrukturer.

Regeringens nærmere holdning til forslaget vil blive fastlagt på baggrund af en nærmere analyse af forslagets konsekvenser, herunder statsfinansielle konsekvenser. Regeringen vil arbejde for, at forslagets økonomiske konsekvenser minimeres.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. december 2012.

4a. Retningslinjer for transeuropæiske telenet

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Kommissionen foreslår, at der oprettes en ny infrastrukturfacilitet kaldet Connecting Europe-faciliteten (CEF), som skal finansiere infrastruktur på transport-, energi- og IKT-området i perioden 2014-20. Formålet med faciliteten er at styrke langsigtede infrastrukturinvesteringer til gavn for vækst og konkurrenceevne.

*Faciliteten er en del af den flerårige finansielle ramme for 2014-20, og forordningens vedtagelse afhænger derfor af **den endelige** vedtagelse af den samlede flerårige finansielle ramme. Endvidere hænger faciliteten sammen med de sektorspecifikke retningslinjer på transport-, energi- og IKT-området, som fastlægger, hvordan tildelingen af midler til infrastrukturprojekter skal prioriteres inden for de tre områder. Connecting Europe-faciliteten (CEF) forventes både at anvende direkte støtte og innovative finansielle instrumenter bl.a. i form af projektobligationer.*

Dette notat vedrører Kommissionens forordningsforslag på IKT-området og indeholder retningslinjer for prioritering af projekter af fælles interesse i forhold til både bredbånd og offentlige digitale tjenester. Fælles for alle projekter er, at de skal bidrage til opfyldelsen af en række målsætninger i Europa 2020-strategien, herunder hurtige bredbåndsforbindelser og udviklingen af det indre marked.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, administrative konsekvenser for erhvervslivet eller statsfinansielle konsekvenser, udover indvirkningen på EUs budget for perioden 2014-2020.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Kommissionen har ved (KOM(2011) 657 af 19. oktober 2011 fremlagt forslag til forordning om retningslinjer for transeuropæiske telenet og om ophævelse af beslutning nr. 1336/97/EF. Forslaget er oversendt til Rådet den 19. oktober 2011 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 172 og skal behandles af Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Som afsæt til forhandlingerne om EU's budget for 2014-2020 vedtog Kommissionen i juni 2011 en meddelelse om forslag til overordnede principper og indsatsområder i det nye budget for EU samt anvendelse af finansielle instrumenter¹.

Et væsentligt indsatsområde, som Kommissionen foreslår i EU-budgettet for 2014-2020, er at sikre investeringer i infrastrukturprojekter inden for transport, energi og informations- og kommunikationsteknologi (IKT). ***I Kommissionens oprindelige forslag til den flerårige finansielle ramme, blev det foreslået at allokere i alt 50 mia. Euro (ca. 380 mia. DKK) for 2014-2020 i en samlet ramme kaldet "Connecting Europe-faciliteten" (CEF), herunder cirka 9,2 mia. Euro (ca. 70 mia. DKK) til digital infrastruktur og offentlige digitale tjenester. Rådets indgåelse af aftale om den samlede flerårige finansielle ramme for perioden 2014-2020 har efterfølgende betydet, at det samlede budget for CEF forventes reduceret til 19,3 mia. Euro (ca. 146 DKK). Budgettet for IKT-delen forventes reduceret til 1 mia. Euro (ca. 7,6 mia DKK).***

Kommissionens initiativ til CEF skal ses i lyset af, at en horisontal målsætning for budgetforslaget er at understøtte Europa 2020-strategien for intelligent og bæredygtig vækst for alle med henblik på at skabe job og genoprette Europas økonomi. Den overordnede målsætning for Europas Digitale Dagsorden er at opnå bæredygtige økonomiske og sociale fordele af et digitalt indre marked baseret på hurtigt og ultrahurtigt internet og interoperable applikationer.

Selve CEF, herunder den samlede prioritering af midler til området og anvendelsen af finansielle instrumenter, behandles i en separat retsakt², mens de nærmere retningslinjer for prioritering af de afsatte midler til hver af de tre sektorer er opstillet i forslag til separate forordninger. Dette notat forholder sig således alene til Kommissionens forslag til forordning om retningslinjer for transeuropæiske telenet, KOM(2011) 657, der omhandler en prioritering af de afsatte midler til digital infrastruktur og offentlige digitale tjenester.

Retningslinjer for transeuropæiske telenet er endvidere et af de 12 nøgleinitiativer i Akten for Det Indre Marked I, hvor det fremgår, at ***retningslinjerne*** skal medvirke til at identificere og udrulle strategiske projekter af europæisk betydning samt sikre sammenhæng i den europæiske infrastruktur.

3. Formål og indhold

Med forordningen fastsættes der retningslinjer for, hvilke telekommunikationsprojekter i medlemsstaterne, der er af "fælles interesse", og som dermed kan støttes i henhold til den overordnede CEF-forordning.

¹ KOM (2011) 500 – "Et budget for Europa 2020" af 29. juni 2011

² KOM (2011) 655 – "Establishing the Connecting Europe Facility"

Ifølge Kommissionen har forordningsforslaget fem hovedformål:

1. At bidrage til økonomisk vækst og støtte udviklingen af et indre marked for at forbedre den europæiske økonomis konkurrenceevne, herunder små og mellemstore virksomheders konkurrenceevne.
2. At bidrage til forbedringer af borgere, virksomheders og myndigheders hverdag ved at fremme sammenhængen mellem nationale net samt adgang til disse net.
3. At stimulere udrulning af hurtige bredbåndsnet i hele Europa, hvilket kan lette udvikling og udbud af digitale tjenester på tværs af Europa.
4. At muliggøre bæredygtige digitale tjenester på tværs af Europa.
5. At bidrage til reduktion af drivhusgasser, samt at beskytte og forbedre miljøet.

Retningslinjerne for transeuropæiske telenet forventes i **forhold til bredbånd** primært at anvende innovative finansielle instrumenter for at tilskynde investeringer ved at reducere investeringsrisikoen og tilbyde langsigtet finansiering for både nye og eksisterende investorer.

I forhold til offentlige digitale tjenester vil der være tale om hel eller delvis finansiering gennem direkte støtte.

Hvis det vurderes at øge den europæiske merværdi kan EU samarbejde med myndigheder og andre organisationer i tredjelande samt internationale organisationer med henblik på at opfylde forordningens målsætninger.

Kommissionens forslag indeholder overordnet set to typer af projekter. Den første type er bredbåndprojekter, hvilket defineres som fysiske eller trådløse net, der giver højhastighedsadgang til internettet og andre lignende tjenester. Den anden type projekter er offentlige digitale tjenester, som dækker over typisk internetbaserede tjenester, der kan virke på tværs af landegrænser, og som er til gavn for borgere, virksomheder og/eller offentlige myndigheder.

Forslaget fastlægger fire prioriteter for projekter af fælles interesse:

- a. Udrulning af højhastighedsbredbånd, der kan levere mindst 100 Mbit/s.
- b. Udrulning af højhastighedsbredbånd, der kan levere mindst 30 Mbit/s til udkantsområder og øer.
- c. Understøttelse af såkaldte ”Core Service Platforms”, såsom fysisk serverudstyr og softwareudstyr, der driver udbredelsen af digitale tjenester.
- d. Alle tiltag, som fremmer interoperabilitet og synergi mellem forskellige projekter af fælles interesse, herunder mellem projekter på tværs af de tre sektorer i CEF (dvs. også transport- og energiprojekter) samt mellem projekter for digital infrastruktur og projekter støttet via strukturfonde.

I udgangspunktet kan alle elementer i et IKT-infrastrukturprojekt opnå støtte via CEF, herunder også forundersøgelser, driftsomkostninger og evalueringer. Det understreges desuden, at støtte kan ydes både i form af regulatoriske tiltag og økonomiske tilskud. De konkrete bestemmelser om finansieringsmekanismerne fastlægges imidlertid i den overordnede CEF-forordning.

Projekter af fælles interesse skal bidrage til at opfylde de fem hovedformål med forordningsforslaget, og for at konkretisere sådanne projekter er der til forordningen tilføjet et annekst *med prioriteter*. Med forslaget vil Kommissionen få kompetence til løbende at revidere annekset i årene 2014-2020 via delegerede retsakter. Sådanne revisioner skal ske under hensyntagen til ændrede politiske prioriteter, den teknologiske udvikling samt ændrede markedsforhold, og både Rådet og Europa-Parlamentet har mulighed for at gøre indsigelse mod revisionen inden for en tidsfrist på to måneder.

Kommissionen vil løbende evaluere de fastlagte prioriteter i annekset, og der vil blive etableret en ekspertgruppe bestående af repræsentanter fra medlemsstaterne, som skal assistere Kommissionen, til dette formål.

Annekset til forordningsforslaget indeholder en beskrivelse af projekter af fælles interesse, som kan modtage støtte. Disse er inddelt i tre emneområder:

Horisontale projekter

Kortlægning af bredbåndsinfrastruktur samt andre tekniske initiativer.

Bredbåndsprjekter

Anlæggelse af bredbåndsinfrastruktur, der støtter de europæiske 2020-målsætninger om, at halvdelen af EU-borgerne abonnerer på forbindelser på mindst 100 Mbit/s, og at alle EU-borgere har adgang til forbindelser på mindst 30 Mbit/s.

Projekter skal være forenelige med relevant lovgivning, herunder EU's konkurrenceregler, og desuden bidrage til udrulning af en passiv fysisk infrastruktur (f.eks. tomrør eller master) eller skabe synergi med andre infrastrukturområder, såsom transport og energi. Desuden lægges der vægt på en balanceret fordeling af støtte til forskellige typer projekter samt til projekter fordelt geografisk over hele Europa.

Endelig kan modtagere af støtte være teleselskaber, infrastrukturudbydere (fx af vand eller elektricitet), regioner eller kommuner. Disse eksempler er ikke udtømmende.

Digitale tjenester

Under denne kategori oplistes der en række specifikke projekttyper:

- Højhastighedsnet (backbone-net) mellem offentlige institutioner.
- Grænseoverskridende e-forvaltningstjenester (eGovernment).

- Tjenester, som giver adgang til offentlige data og digitalisering af kulturelle værker.
- Tjenester, som fremmer tillid og sikkerhed på internettet eller bidrager til beskyttelse af kritisk informationsinfrastruktur.
- Intelligente energisystemer via IKT.

Med forordningen ophæves en tidligere retsakt fra 1997 om transeuropæiske telekommunikationsnetværk. Denne retsakt, som blev revideret i 2002, angav prioritering af midler under det tidligere "eTEN"-program, som fra 1997 til og med 2006 ydede støtte til IKT-projekter, herunder digitale tjenester inden for fx sundhed, social inklusion og uddannelse. Fra 2007 og frem har der ikke været uddelt støttemidler til nye projekter under eTEN-programmet og de sidste projekter blev afsluttet i 2010.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets Udvalg om Industri, Forskning og Energi (ITRE) har den 5. november 2011 vedtaget en betænkning, der indeholder en række forslag til ændringer af CEF-forslaget (IKT). Forslaget hilses generelt velkommen, men det foreslås, at støtteinstrumenterne fokuseres mod områder med lav eller mellem befolkningstæthed, mens tætbefolkede områder bør dækkes af markedet alene. ITRE støtter en teknologineutral tilgang. Endelig ønsker udvalget en begrænset delegationsbeføjelse til Kommissionen for at sikre forudsigelighed på telemarkedet.

Forslaget behandles i ITRE med Evžen Tošenovský (ECR) som ordfører og hhv. Gunnar Hökmark (EPP), Catherine Trautmann (S&D), Jürgen Creutzmann (ALDE) og Amelia Andersdotter (Greens/EFA) som skyggeordførere.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver, at en samordnet udvikling hen mod en transeuropæisk telekommunikationsinfrastruktur, herunder bredbånd og offentlige digitale tjenester, ikke kan løftes af medlemsstaterne selv, men kræver en indsats på EU-plan.

Kommissionen finder endvidere, at forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, og at det holder sig inden for rammerne af artikel 170 om blandt andet transeuropæiske telekommunikationsnet i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF).

Regeringen er på det grundlag enig med Kommissionen i, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har *ingen* statsfinansielle konsekvenser *udover indvirkningen på* EUs budget for perioden 2014-2020. *Forslaget medfører i sin nuværende form en udgift på 1 mia. Euro (7,6 mia. DKK) i det forventede samlede EU udgiftsniveau for perioden 2014-2020.*

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser, men øgede investeringer i digitale infrastrukturer vurderes at have positive samfundsmæssige konsekvenser for innovation og vækst i samfundet generelt.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i det daværende fungerende Specialudvalg for IT- og Telekommunikation med frist for bemærkninger den 2. november 2011. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Energi, DR og TDC.

Derudover har DI også udtalt sig om forslaget i forbindelse med Transportministeriets høring om den horisontale CEF-forordning med frist for bemærkninger den 2. november 2011.

Dansk Energi har angivet sin generelle støtte til Kommissionens udspil til CEF og de dertil knyttede finansieringsinstrumenter med henvisning til klare synergier mellem transport, energi og telekommunikation.

Dansk Energi er enig med Kommissionens vurdering af, at der er behov for massive investeringer i opgraderingen af den digitale infrastruktur til ægte højhastighedsforbindelser, som fjerner flaskehalse, der ellers vil hæmme den digitale udvikling og dermed reducere muligheden for at realisere de samfundsøkonomiske og sociale gevinster inden for eksempelvis sundheds-, undervisnings- og elektricitetsområdet.

Dansk Energi hæfter sig ved Kommissionens beregninger af investeringshul på næsten 220 milliarder Euro (efter telesektorens egne investeringer), hvilket Dansk Energi også finder gældende for Danmark, som vurderes at kræve

samlede investeringer på 30 til 35 milliarder danske kroner for at opgradere den danske infrastruktur til højhastighedsforbindelser. Hertil bemærkes, at de danske energiselskaber siden 2005 har været en væsentlig aktør i Danmark med henblik på at realisere Kommissionens mål om at få opgraderet den digitale infrastruktur fra det gamle kobbernet til fremtidssikkert fiber-net.

Dansk Energi anser CEF som et oplagt værktøj til at få fremmet den private investeringslyst i opgradering af den digitale infrastruktur i Danmark og særligt i områder, hvor der ikke er kommercielle incitamenters til at levere højhastighedsforbindelser. Dansk Energi hæfter sig derudover ved, at Kommissionen ikke frasiger nogen områder, herunder tætbefolkede byer, for behov for finansielle instrumenter til at fremme udviklingen.

Dansk Energi savner imidlertid, at forslaget til CEF tager stilling til både behovet for hurtige download- og upload-hastigheder, som begge vurderes at være centrale for overgangen fra at passive bredbåndsforbrugere til aktive, medskabende forbrugere. Eksempler på tjenester som kræver begge dele er ifølge Dansk Energi cloud computing og videobaseret to-vejskommunikation.

I forhold til landdistrikterne bemærker Dansk Energi, at Kommissionen ser direkte tilskud som virkemiddel til at sikre dækningen, og i den sammenhæng henviser Dansk Energi til regeringens egen angivelse af, at 13,2 procent af befolkningen bor i landdistrikter.

I forlængelse af den generelle støtte til CEF er Dansk Energi stærkt bekymret for, at de finansielle instrumenter knyttet til CEF kan medvirke til at cementere tidligere telemonopolers i forvejen stærke position på bredbåndsmarkedet. Her henvises der specifikt til TDC's markedsdominans i Danmark med en andel på 60 procent af bredbåndsmarkedet

Dansk Energi mener således, at der skal tages særlige hensyn til konkurrencesituationen, når CEF-tilknyttede midler indgår i projekter med bredbåndsaktører, hvormed CEF ikke må kunne styrke en i forvejen stærk markedsposition hos enkelte tidligere telemonopoler.

Dansk Energi hæfter sig i CEF-forslaget særligt ved prioriteterne til projekter, der giver adgang til hastigheder på over 100 megabit i sekundet, og til projekter, der udnytter synergier mellem højhastighedsbredbåndsnet og andre forsyningsinfrastrukturer og navnlig Smart Grids. Dansk Energi bemærker i den forbindelse, at energiforbruget ved fiberoptiske netværk ifølge blandt andet Kommissionen er lavere end ved andre teknologier som kobber og kabel-tvnet. Sådanne netværk vil således ifølge Dansk Energi bidrage til at reducere Europas udledning af drivhusgasser.

Dansk Energi opfordrer endeligt den danske regering til at sikre, at Danmark fra ikrafttrædelsen af CEF er klar til at håndtere CEF-støttede projekter på lige fod med alle andre EU-medlemslande.

DI har i høringssvar af 2. november 2011 bemærket, at det er vigtigt at fremme den digitale infrastruktur i EU, men at man ikke er enig i prioriteringen af midler hertil.

Det bemærkes, at 7,1 ud af de 9,2 mia. EURO afsættes til infrastruktur (bredbåndstjenester), mens kun en mindre del målrettes selve anvendelsen af bredbånd (digitale tjenester). DI anfører, at udbygning af infrastruktur i Nordeuropa hovedsageligt er markedsdrevet og at offentlig støtte til udbygning af infrastrukturen i et dansk perspektiv derfor ikke er den mest hensigtsmæssige prioritering. DI foretrækker derfor en mere efterspørgselsdrevet udvikling frem for en ensidig støtte til at udbygge infrastrukturen.

DI bemærker således, at investeringer i bredbånd kun giver mening i det omfang, at det samtidigt lykkes at øge efterspørgslen på digitale tjenester. DI ser derfor gerne, at flere midler målrettes brug af offentlige digitale tjenester inden for eksempelvis velfærdsteknologi eller uddannelse. Dette kan ifølge DI være med til at øge brugervenligheden, styrke den objektive sagsbehandling samt fremme produktiviteten i den offentlige sektor.

DR finder, at definitionen på bredbåndsnet i Kommissionens forslag henviser til både faste og trådløse accesnet, inklusiv via satellit. DR mener på den baggrund, at det er væsentligt, at der er klarhed om, hvorvidt dette inkluderer broadcast, som ifølge DR per definition er en trådløs teknologi.

TDC har anført, at man fra dansk side bør arbejde for, at offentlig støtte til bredbåndstjenester skal dedikeres til områder med klart påvist behov for udbygning af infrastrukturen, som ikke vil kunne ske på markeds-mæssige vilkår. Derudover foreslår TDC, at medfinansiering af projekter skal ske på et teknologineutralt grundlag, inklusive mobilteknologi, med sigte på at sikre EU's målsætning om at sikre adgang til forbindelser på mindst 30 megabit i sekundet.

Endelig finder TDC, at kriterier for fordeling af henholdsvis private og offentlige investeringer i projekter fastlægges således, at den offentlige medfinansiering bliver et incitament til en risikovillig og markedsdreven adfærd fra private investorer.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I lyset af det forventede reducerede budget ser en række lande gerne, at bredbånd udgår af retningslinjerne for transeuropæiske telenet, således at midlerne fokuseres på offentlige digitale tjenester. Kommissionen forventes at fremsætte et ændret forslag til tekst i 2013.

Flere medlemslande har udtrykt forbehold for Kommissionens foreslåede mulighed for at ændre listen over projekter af fælles interesse ved delegerede retsakter.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen er grundlæggende positiv over for den nye infrastrukturfacilitet, der vil bidrage til at optimere vigtig europæisk infrastruktur og fremme den europæiske vækstdagsorden.

Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt, at CEF-midlerne, herunder på IKT-området, afsættes til projekter, der skaber merværdi for EU og størst mulige samfundsøkonomiske gevinster.

Udgangspunktet er, at udrulningen af infrastruktur på teleområdet skal være markedsdrevet, og at EU-initiativer primært skal være af regulativ karakter. Der er dog markedsfejl, der betyder, at der kan være behov for adgang til risikovillige lånemuligheder og egentlig støtte for på længere sigt at sikre EU's konkurrenceevne og understøtte Europas Digitale Dagsorden. Tildelingen af midler bør efter regeringens opfattelse ikke påvirke konkurrencesituationen i negativ retning.

I forhold til delegerede retsakter har regeringen forståelse for, at det kan være hensigtsmæssigt via delegerede retsakter at have en fleksibilitet til at ændre i listen over projekter af fælles interesse bl.a. som følge af den teknologiske udvikling. Denne mulighed skal dog være klart afgrænset til kun at omfatte ikke-essentielle områder, idet der lægges vægt på medlemsstaternes indflydelse på udpegelsen af prioriterede områder og samtidig for at bevare forudsigeligheden for interessenterne på markedet.

I lyset af det ændrede budget for CEF finder regeringen det fortsat relevant at bredbånd kan indgå i retningslinjerne for transeuropæiske telenet, men finder at fokus bør være på at skabe gode rammebetingelser for digital vækst gennem etablering af grænseoverskridende offentlige digitale tjenester.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 7. december 2012 samt til forhandlingsoplæg den 25. maj 2012.

4b. Infrastrukturforordningen

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Kommissionen har den 26. marts 2013 fremlagt forslag til forordning, der skal sikre en reduktion af omkostningerne (fx graveomkostninger) i forbindelse med udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU. Reduktionen skal blandt andet ske gennem koordineret etablering og anvendelse af kommende og allerede eksisterende infrastruktur, der kan bruges til at udbrede højhastighedsbredbånd.

Tiltagene i forordningen omhandler primært følgende fem hovedområder:

- 1. Bedre overblik over eksisterende fysisk infrastruktur med henblik på deling, eventuelt gennem en central informationstjeneste*
- 2. Koordinering af anlægsarbejder*
- 3. Forenkling af komplekse og tidskrævende tilladelsesprocedurer i forhold til etablering af infrastruktur gennem en central informationstjeneste*
- 4. Nye bygninger og bygninger, der gennemgår renovering, skal forbedres til højhastighedsbredbånd*
- 5. Etablering af nationalt konfliktløsningsorgan*

Forslaget vurderes at have lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2013) 147 af 26. marts 2013 fremlagt forslag til forordning om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Forslaget er oversendt til Rådet den 4. april 2013 i dansk sprogversion.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal behandles af Rådet og Europa-Parlamentet i fællesskab efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Med lanceringen af den digitale dagsorden for Europa under Europa 2020-strategien stadfæstede Kommissionen et særligt behov for at reducere omkostningerne forbundet med udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU som forudsætning for at kunne etablere et velfungerende indre marked, herunder det digitale indre marked.

På mødet i Det Europæiske Råd den 1.- 2. marts 2012 blev der opfordret til at gøre en indsats på EU-niveau for at sikre en bedre bredbåndsdækning ved at nedbringe etableringsomkostningerne, og i Akten for Det Indre Marked II blev området udpeget som et af de 12 nøgletiltag, der kan øge væksten, beskæftigelsen og tilliden til det indre marked.

3. Formål og indhold

Forordningens overordnede sigte er at reducere omkostningerne ved udbredelsen af højhastighedsforbindelser på mindst 30 Mbit/s samt gøre udrulningen heraf så effektiv som mulig og dermed forbedre forholdene for et velfungerende indre marked, herunder det digitale indre marked. Forudsætningen er, at det blandt andet kan ske ved at sænke barriererne for markedsadgangen og ved at investere i området.

Redskaberne til dette vil eksempelvis være at åbne yderligere op for deling af eksisterende fysisk infrastruktur og øge koordinering af gravearbejder. Kommissionen vurderer, at de nye regler kan reducere omkostningerne ved udbredelsen af højhastighedsforbindelser med 20-30 procent og dermed give erhvervslivet i EU besparelser på mellem 300 og 450 mia. kr.

Forslaget lægger op til, at der skabes mere åbenhed om eksisterende fysisk infrastruktur, også på tværs af sektorer. Dermed skal der foruden teleområdet også være mulighed for at anvende fysisk infrastruktur inden for gas, el, varme, vand, spildevandshåndtering, kloakering og transport, inklusiv jernbanenet, vejnet, havne og lufthavne til at udbrede højhastighedsforbindelser, hvor det måtte være relevant. Det kunne fx være eksisterende kabelkanaler, rørledninger, mandehuller, gadeskabe, pæle, master, antenneanlæg, tårne og andre støttekonstruktioner. Anvendelsen skal ske på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder hvad angår pris.

Tiltagene i forordningen omhandler primært følgende fem hovedområder:

1. Bedre overblik over eksisterende fysisk infrastruktur med henblik på deling, eventuelt gennem en central informationstjeneste
2. Koordinering af anlægsarbejder
3. Forenkling af komplekse og tidskrævende tilladelsesprocedurer i forhold til etablering af infrastruktur gennem en central informationstjeneste
4. Nye bygninger og bygninger, der gennemgår renovering, skal forbedres til højhastighedsbredbånd
5. Etablering af nationalt konfliktløsningsorgan

Bedre overblik over eksisterende fysisk infrastruktur med henblik på deling (artikel 3+4)

Deling af fysisk infrastruktur (fx kabelkanaler, gadeskabe mv.) kan reducere anlægsudgifterne til etablering af højhastighedsforbindelser og dermed øge

incitamentet til investeringer i øvrig højhastighedsinfrastruktur. Deling forudsætter imidlertid, at der er en tilgængelig viden om, hvor der allerede er eksisterende fysisk infrastruktur. Forslaget lægger op til, at oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur ved anmodning skal udleveres til anden part, evt. via en central informationstjeneste. Oplysninger om eksisterende fysisk infrastruktur kan i følge forslaget dog også overgå til rekvirent direkte fra infrastrukturejer på baggrund af skriftlig anmodning ifølge forslaget.

Koordinering af anlægsarbejder (artikel 5)

Ved etablering af højhastighedsforbindelser er anlægsarbejdet, fx opgravning af veje for at nedlægge fiberkabler, en meget stor udgiftspost. Udgifterne til etablering af højhastighedsforbindelser er forskellige i land- og byområder, men ifølge Kommissionen udgør anlægsarbejde i nogle områder op mod 80 procent af omkostningerne ved at etablere højhastighedsinternet.

Forslaget lægger op til, at koordinering af anlægsarbejder forbedres, således at netoperatører får mulighed for at forhandle aftaler med andre leverandører af infrastruktur. Det betyder eksempelvis, at flere operatører vil kunne dele udgifterne til gravearbejde mellem sig, hvis de graver sammen. Især virksomheder, som udfører helt eller delvist offentligt finansierede anlægsarbejder, skal være åbne over for at koordinere anlægsarbejder.

Forenkling af komplekse og tidskrævende tilladelsesprocedurer i forhold til etablering af infrastruktur (artikel 6)

Komplekse og tidskrævende procedurer for at få de nødvendige tilladelser til etablering af højhastighedsinfrastruktur kan medvirke til at forsinke og reducere udrulningen af højhastighedsinfrastruktur.

Forslaget lægger op til, at komplekse og tidskrævende tilladelsesprocedurer forenkles. Derudover lægges der op til, at en ansøger skal få en tilladelse eller afslag på denne inden for seks måneder. For at forenkle ansøgningsprocessen yderligere lægger forslaget op til, at det skal være muligt via en central informationstjeneste, dels at få adgang til oplysninger om vilkår og procedurer for bestemte anlægsarbejder, dels at ansøge om tilladelse til etablering af højhastighedsforbindelser, herunder gravetilladelse.

Nye bygninger og bygninger, der gennemgår renovering, skal forberedes til højhastighedsbredbånd (artikel 7+8)

Det kan være meget bekosteligt at etablere højhastighedsforbindelser i eksisterende bygninger. Derfor lægger forslaget op til, at alle nybyggerier og bygninger, der bliver gennemgående renoveret, skal forberedes til højhastighedsforbindelser. Det er dog muligt for medlemslandene at fastsætte undtagelser på dette område, hvis omkostningerne ved at opfylde forpligtelserne er uforholdsmæssige store i forhold til gevinsterne.

Samtidig lægges op til, at udbydere af offentlige kommunikationsnet kan få adgang til eksisterende højhastighedsforberedt fysisk infrastruktur på rimelige vilkår, hvis duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv.

Etablering af nationalt konfliktløsningsorgan (artikel 9)

Enhver afvisning eller tvist om vilkår for adgang til og gennemsigtighed om eksisterende fysisk infrastruktur samt uenigheder i forbindelse med samgravning overdrages som udgangspunkt til den nationale tilsynsmyndighed på teleområdet.

Forslaget giver også mulighed for nationalt at fastholde de påkrævede tilsynsopgaver hos de myndigheder, der allerede i dag har kompetencen og beføjelserne hertil.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har på nuværende tidspunkt ikke udtalt sig.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Kommissionen fremhæver i den forbindelse nødvendigheden af EU-regulering på området, da nationale regler og administrative procedurer hindrer etableringen af et velfungerende indre marked, herunder særligt det digitale indre marked. Manglende bredbåndsadgang i områder af EU udgør en barriere for udvikling og øget vækst blandt europæiske virksomheder, har negativ betydning for Europas konkurrenceevne og begrænser investering og samhandel på tværs af grænser.

Kommissionen bemærker dertil, at forskellig regulering af netudbygningen gør det dyrere at få adgang til de nationale markeder, hindrer at stordriftsfordele på tjeneste- og udstyrsniveau udnyttes og hæmmer fremkomsten af nye tjenester på net med meget høj hastighed, der fungerer gnidningsløst på tværs af grænserne. Udbygningen af abonnentledninger (den del, som forbinder den enkelte kunde til det overordnede net) er ofte reguleret af bestemmelser og procedurer, der forvaltes på lokalt plan, som indirekte kan påvirke den frie udveksling af tjenesteydelser og berettigede indgreb fra EU's side.

Det er regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at EU tidligere har lovgivet på området på grundlag af TEUF artikel 114 i forbindelse med forordning nr. 2887/2000 af 18. december 2000 om ubundet adgang til abonnentledninger. I Danmark betød det, at andre end TDC kunne benytte TDC's fysiske kobberledninger til at levere telefoni og bredbånd. Derudover er der lagt vægt på, at medlemsstaterne kan tilrettelægge og fordele de opgaver, som forslaget fastsætter – fx etablering af en central informationstjeneste om udstedelse af tilladelser, tiltag for øget gennemsigtighed samt konfliktløsning – til de myndigheder eller organer, der nationalt anses for de mest kompetente hertil.

6. Gældende dansk ret

Lov nr. 169 af 3. marts 2011 om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, lov nr. 663 af 10. juli 2003 om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål m.v., lov nr. 393 af 10. juni 1997 om graveadgang og ekspropriation m.v. til telekommunikationsformål samt lov nr. 1113 af 22. september 2010 om registrering af ledningsejere regulerer store dele af forslaget indhold om samgravning og koordineret anvendelse af infrastruktur i forbindelse med udrulning af IKT-infrastruktur.

Lov nr. 893 af 9. september 2009 om offentlige veje og lov nr. 670 af 19. august 1999 om private fællesveje, som regulerer tilladelser til at grave og råde over vejarealer. Gravetilladelser udstedes i dag af Vejdirektoratet for så vidt angår de nationale veje og af de enkelte kommuner som vejmyndighed for så vidt angår kommunale veje og private veje.

Lovbekendtgørelse nr. 1185 af 14. oktober 2010 med senere ændringer om byggeri, med det primære formål at sikre, at bebyggelse, når den er færdigopført, frembyder tilfredsstillende sikkerhed for dem, som benytter bygningen.

7. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, som skal analyseres nærmere.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagets statsfinansielle konsekvenser skal analyseres nærmere, men umiddelbart vurderes det, at forslaget vil kunne have visse statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes samlet set at kunne bidrage til en hurtigere udrulning af højhastighedsbredbånd i hele EU og vil dermed kunne forbedre rammerne for etableringen af et velfungerende indre marked, herunder det digitale indre marked. Samlet set forventes forslaget at kunne bidrage til styrket økonomisk vækst og produktivitet i EU.

For de dele af erhvervslivet, der får nemmere ved at forhandle aftaler med infrastrukturejere om adgang til eksisterende infrastruktur til udrulning af højhastighedsbredbånd, vurderes forslaget at have en positiv effekt i form af lettere markedsadgang.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes at medføre mindre administrative omkostninger for de omfattede virksomheder, som med forslaget forpligtes til ved anmodning herom fra anden part at oplyse om kapacitet, ledighed, placering mv. af den ejede infrastruktur, samt indgå aftale om adgang hertil på kommercielle vilkår til brug for udrulning af højhastighedsbredbånd.

Udbydere, som foretager udrulning af højhastighedsbredbånd vil tilsvarende opleve administrative lettelser og adgang til information og infrastruktur, som samlet set vil reducere omkostningerne ved investeringen.

For offentlige såvel som private bygherrer kan forslaget medføre mindre administrative konsekvenser i forbindelse med udarbejdelse af byggetilladelse.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 22. april 2013. Der er modtaget høringssvar fra Dansk Energi, Dansk Erhverv, KL, Landbrug & Fødevarer og Teleindustrien (TI).

Dansk Energi er enig i, at større samordning af anlægsarbejder på tværs af forsyninger kan gøre udbygningen af højhastighedsinfrastruktur mindre omkostningstung.

Dansk Energi understreger, at samordningen ikke må blive en hæmsko for hurtige graveprocesser med fx for lange svartider m.v., og henviser i den forbindelse til, at Ledningsejerregisteret (LER) allerede i vidt omfang i dag løser de opgaver, som forordningen stiller, når det gælder gennemsigtighed og samordning af anlægsarbejder på tværs af forsyningsarter, ligesom der i dag eksisterer et effektivt system for elektronisk ansøgning og indhentelse af tilladelser til anlægsarbejder (gravning) i regi af kommunerne.

Dansk Energi er imod Kommissionens forslag om at pålægge alle netoperatører, defineret som teleudbydere og andre forsyningsvirksomheder, en generel pligt til at imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til deres fysiske infrastruktur på regulerede vilkår, herunder pris, med henblik på installation af digitale højhastighedsnet, og anser forslaget som et fundamentalt opgør med den asymmetriske konkurrenceregulering af telemarkedet, hvor alene teleudbydere med stærk markedsposition kan underlægges krav om tredjepartsadgang på regulerede vilkår og priser.

Dansk Energi bemærker, at Danmark i den forbindelse står i opposition til de fleste andre EU-lande, idet hovedparten af energiselskaberne i Danmark også er teleudbydere via fiberudrulning, og konkurrencehensynet til disse spiller derfor en væsentlig rolle. Energiselskabernes fibernet er i vidt omfang nedlagt i tomrør, modsat TDC's infrastruktur, hvor en ikke ubetydelig

andel af selskabets kobber accessnet er nedlagt uden anvendelse af tomrør, hvormed forpligtelsen om fysisk infrastruktur ikke vil være relevant.

Dansk Energi vurderer, at en generel forpligtelse overfor de regionale energiselskaber om at give konkurrerende teleudbydere adgang til eksisterende fysisk infrastruktur er i strid med såvel proportionalitetsprincippet som ejendomsrettens ukrænkelighed, ligesom forpligtelsen vil skabe stor usikkerhed for energiselskabernes langsigtede fiberinvesteringer, og i værste fald kan betyde, at energiselskaberne neddrogler deres fiberinvesteringer.

Dansk Energi foreslår, at der indarbejdes en klar og utvetydig præcisering i forordningen, hvormed forsyningsvirksomheder, som samtidigt er udbydere af elektroniske kommunikationsnet, ikke vil være omfattet med henvisning til, at der samlet set på EU-plan vil være tale om en begrænset skare.

Dansk Erhverv støtter forslaget med henvisning til, at tidssvarende bredbåndsforbindelser er afgørende for danske virksomheder generelt og ikke kun begrænser sig til eksempelvis it-virksomheder eller e-handlende. Udbredelse af bredbåndsforbindelser i hele EU er fremmende for handel og samarbejder på tværs af unionens lande og betyder, at danske virksomheder potentielt har adgang til et større marked.

KL foreslår, at der i forordningen sikres EU-hjemmel til at pålægge mobiloperatørerne pligt til at anvende andre konkurrerende mobiloperatørers net (national roaming) i de områder, hvor deres eget net ikke dækker. Derved vil danske mobilabonnementer få dækning i de områder af Danmark, hvor det manglende kundegrundlag betyder, at alle fire netoperatører i Danmark ikke finder det attraktivt at etablere egen infrastruktur i form af master og antenner. Endvidere gør KL opmærksom på, at det er kommunerne, som udsteder gravetilladelser, og at EU-krav til sagsbehandlingen dermed også retter sig mod kommunerne.

Landbrug & Fødevarer støtter forslaget med henvisning til, at erhvervslivet inklusiv landbruget i høj grad er afhængig af effektive bredbåndsforbindelser, og at behovet for effektive, hurtige bredbåndsforbindelser vil stige kraftigt i de kommende år. Landbrug & Fødevarer henviser særligt til manglen på nødvendige bredbåndsforbindelser i yderområderne. Forslaget vil efter Landbrug & Fødevarers opfattelse medvirke til at skabe bedre fysiske og økonomiske betingelser for bredbåndsudrulning i hele Danmark.

Teleindustrien (TI) finder, at forslaget er et værdifuldt bidrag til regeringens bestræbelser på at fremme udrulning af højhastighedsbredbånd gennem omkostningsreduktion med henvisning til den markedsbaserede danske bredbåndsstrategi, og at forslaget skal støttes fra dansk side.

For så vidt angår forslagets bestemmelser om symmetrisk adgang til alle netoperatørers infrastruktur på rimelige vilkår, finder TI, at bestemmelserne er

hensigtsmæssige, og udgør et proportionalt supplement til bestemmelserne i de relevante teledirektiver om adgang til passiv infrastruktur.

For så vidt angår forslaget om bestemmelser om adgang til relevante oplysninger via en central dokumentationstjeneste indenfor fastlagte frister, finder TL, at forslaget i tilstrækkeligt omfang tager hensyn til tilstedeværelsen af allerede eksisterende nationale informationssystemer- og procedurer, således at dobbeltarbejde undgås.

For så vidt angår forpligtelsen til, at der i nybyggeri og i forbindelse med større renovationsarbejde skal etableres 'bygningssinternt udstyr' samt symmetrisk adgangsforpligtigelser for udbydere af elektroniske kommunikationsnet på rimelige vilkår, vurderer TL, at det er et proportionalt og hensigtsmæssigt krav, der vil understøtte fremtidig udrulning af bredbånd både fastnet og mobil, men at enkelte komponenter bør tydeliggøres.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forhandlingen af forslaget er endnu i det helt tidlige stadie, men det forventes, at flere lande vil være positive over for forslaget overordnede formål.

Der forventes bekymring fra flere medlemslande over omkostninger, der kan være forbundet med forslaget i forbindelse med efterlevelse af forordningen.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen har som målsætning, at alle husstande og virksomheder skal have god adgang til bredbåndsforbindelser på mindst 100 Mbit/s download og 30 Mbit/s upload i 2020. Denne målsætning skal bidrage til at skabe god adgang til den digitale infrastruktur, uanset hvor man bor.

Regeringen støtter generelt initiativer, der har til formål at reducere omkostningerne ved udrulning af højhastighedsbredbånd. Der er et stort potentiale for besparelser på dette område, og der kan høstes flere fordele via hurtigere udrulning og mindre besvær. Deling af eksisterende infrastruktur er en måde at spare en stor del af anlægsudgifterne på. Herunder er det vigtigt at sikre gennemsigtighed, koordination af gravearbejder samt fælles udnyttelse af infrastruktur i forbindelse med udrulning af bredbånd, og Regeringen har senest med udspil om *Bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark* foreslået initiativer, som på flere måder er i tråd med Kommissionens forslag.

Ydermere støtter regeringen, at der nationalt gives mulighed for at fastholde fx tilsynsopgaver og procedurer for konfliktløsning hos de myndigheder, der allerede i dag har kompetencen og beføjelserne hertil. Herunder at der ved udpegning af organ til afgørelse af tvister er fleksibilitet.

Den danske bredbåndsstrategi er markedsbaseret med efterspørgsel som drivkraft. Initiativer til forbedring af udrulning af højhastighedsbredbånd

bør ikke begrænse eller ødelægge kommende eller allerede eksisterende konkurrencemarkeder. Endvidere bør der sikres en rimelig balance mellem tredjeparts adgang til infrastruktur mv. over for almenvellets interesser.

Det er regeringens foreløbige generelle holdning, at forslaget bør gennemføres via omkostningseffektive løsninger. Samtidig er det vurderingen, at der skal skabes større klarhed om de konkrete elementer fra Kommissionens side, herunder tiltag i forbindelse med byggeri og renovering, før der kan fastlægges en endelig dansk holdning. For så vidt angår tiltag i byggeriet finder regeringen endvidere, at der er behov for, at der foretages en nøjere vurdering af, hvorvidt de samfundsøkonomiske gevinster opvejer de formodede fordyrende forhold for nybyggeri og byggeri, der gennemgår renovering.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

5. Tilgængeligheden af offentlige organers websteder

Revideret notat. Ændringer er markeret med fed og kursiv.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 3. december 2012 offentliggjort forslag til direktiv om tilgængeligheden af offentlige organers websteder. Formålet med direktivforslaget er at støtte medlemsstaterne i gennemførelsen af deres nationale forpligtelser om webtilgængelighed og deres forpligtelser i medfør af FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, for så vidt angår offentlige organers websteder. Direktivforslaget har videre til formål, gennem harmonisering af tilgængelighedskravene på europæisk niveau, at føre til bedre markedsforhold, flere arbejdspladser, billigere webtilgængelighed og flere tilgængelige websteder.

De centrale tiltag er krav om, at de enkelte medlemsstater:

- *træffer nødvendige foranstaltninger for at sikre, at minimum 12 konkrete typer af offentlige organers websteder er tilgængelige, jf. europæiske standarder på området senest pr. 31. december 2015,*
- *træffer foranstaltninger for at fremme anvendelsen af kravene om webtilgængelighed på alle andre offentlige organers websteder,*
- *løbende overvågning af de berørte websteders overensstemmelse med tilgængelighedskravene, og årlig afrapportering om resultaterne heraf, samt om øvrige foranstaltninger angående tilgængeligheden af offentlige organers websteder.*

Forslaget er sat på dagsordenen for Rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til fremskridtsrapport.

2. Baggrund

Forslaget til direktivet om tilgængeligheden af offentlige organers websteder er baseret på TEUF artikel 114 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning vedrørende det indre markeds funktion og den frie bevægelighed for tjenesteydelser.

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. traktatens artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Baggrunden for forslaget er, at Europa-Kommissionen i en årrække har haft som mål, at offentlige organers websteder skal overholde relevante internationale standarder for webtilgængelighed. Således har Kommissionen senest eksplicit opfordret hertil i bl.a. handlingsplanen for e-forvaltning 2011-2015 (KOM(2010) 743), samt i Kommissionens digitale dagsorden for Europa

(KOM(2010) 245), hvor 2015 blev anført som konkret mål for, hvornår den offentlige sektors websteder bør være tilgængelige.

Tidligere har medlemsstaterne, bl.a. i ministerdeklarationen om e-inklusion, vedtaget i Riga den 11. juni 2006, ligeledes sat mål for tilgængeligheden af offentlige hjemmesider. Målsætningerne er imidlertid ikke blevet realiseret i nogen medlemslande. Mens adskillige medlemslande har indført krav om webtilgængelighed, henviser disse, på trods af en veletableret international standard på området, ofte til forskellige versioner og overholdelsesniveauer.

Der er således opstået en situation, hvor tidligere målsætninger ikke er blevet realiseret, samt hvor markedet for tilgængelige webløsninger i Europa er blevet fragmenteret som følge af uharmoniserede regler og standarder på området.

3. Formål og indhold

Webtilgængelighed har at gøre med de principper og teknikker, man skal tage højde for, når man udvikler websteder, for at gøre indhold tilgængeligt for alle brugere, særligt brugere med handicap.

Ved at ratificere De Forenede Nationers konvention om rettigheder for personer med handicap har flertallet af medlemsstaterne og Unionen ved konventionens indgåelse forpligtet sig til at sikre, at personer med funktionsnedsættelser på lige fod med andre har adgang til bl.a. informations- og kommunikationsteknologi, og til at træffe passende foranstaltninger til at fremme adgangen for personer med funktionsnedsættelser til nye informations- og kommunikationsteknologier og systemer, herunder internettet.

Det internationale webkonsortium W3C offentliggjorde i 2008 anden udgave af den internationale de facto standard på området, Web Content Accessibility Guidelines (WCAG), og denne blev i november 2012 vedtaget af den internationale standardiseringsorganisation ISO som standard ISO/IEC 40500:2012.

Der er i dag implementeret forskellige nationale tiltag på webtilgængelighedsområdet i 21 ud af de 27 medlemslande i EU. På trods af tilstedeværelsen af en etableret international standard er der imidlertid meget forskellig praksis på tværs af medlemslandene, herunder anvendelse af forskellige udgaver af den etablerede standard, eller i form af alternative retningslinjer defineret på nationalt niveau.

Kommissionen lægger i begrundelsen for direktivforslaget således vægt på, at den fragmenterede tilgang på tværs af medlemslandene bl.a. hæmmer konkurrencen på markedet for udvikling af tilgængelige løsninger. Det gør situationen for myndigheder og erhvervsaktører usikker, når der fx skal udvikles grænseoverskridende ydelser.

Med direktivforslaget vil Kommissionen derfor sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser vedrørende tilgængeligheden af offentlige organers websteder for alle brugere, særligt brugere med funktionsnedsættelser. Konkret vil Kommissionen stille krav om, at 12 typer af offentlige organers websteder gøres tilgængelige, jf. europæiske standarder på området senest pr. 31. december 2015. De 12 typer er at opfatte som en minimumsliste, som de enkelte medlemslande opfordres til at udvide med flere websteder på nationalt plan.

De 12 typer af websteder, som Kommissionen foreslår at gøre obligatorisk tilgængelige, er følgende, som for størstedelens vedkommende er at betragte som selvbetjeningsløsninger, hvor borgeren kan betjene sig selv i kontakten med den offentlige sektor:

- 1) Indkomstskat: Selvangivelse og årsopgørelse.
- 2) Arbejdsformidlingskontorers jobsøgningstjenester.
- 3) Socialsikringsydelse: Arbejdsløshedsunderstøttelse, børnepenge, udgifter til lægebehandling og medicin (godtgørelse eller direkte betaling) og uddannelsesstøtte.
- 4) Personlige dokumenter: Rejsepas og kørekort.
- 5) Indregistrering af køretøjer.
- 6) Ansøgning om byggetilladelse.
- 7) Politianmeldelse, fx af tyveri.
- 8) Offentlige biblioteker, f.eks. kataloger og søgeværktøjer.
- 9) Anmodning om og levering af fødsels- og vielsesattester.
- 10) Tilmelding til universiteter og højere læreanstalter.
- 11) Anmeldelse af flytning.
- 12) Sundhedsrelaterede ydelser: Interaktiv rådgivning om, hvilke tjenester der tilbydes, onlinetjenester for patienter og aftaler.

Som opfølgning på dette vil Kommissionen forpligte medlemsstaterne til løbende at overvåge tilgængeligheden af de berørte websteder og årligt afraportere til Kommissionen. Det beslutes på nationalt niveau, hvilken myndighed, der varetager denne opgave. Kommissionen bemyndiges til ved gennemførelsesretsakter at fastlægge fremgangsmåden for overvågning af de berørte websteders overensstemmelse med kravene om webtilgængelighed, og ligeledes til at fastlægge ordningerne om medlemsstaternes rapportering til Kommissionen.

Endelig forpligtes medlemslandene med direktivforslaget til at træffe foranstaltninger for at fremme anvendelsen af tilgængelighedskravene på andre offentlige websteder end de, som berøres direkte af forslaget.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. *Forslaget vil blive behandlet i Udvalget om det Indre Marked og Forbrugerbeskyttelse (IMCO) med Jorgo Chatzimarkakis (ALDE) som ordfører og hhv. Rafal Trzaskowski (EPP), Vicente Miguel Garcés Ramón (S&D) og Adam Bielan (ECR) som skyggeordførere.*

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Det er Kommissionens opfattelse, at nationale tiltag ikke i tilstrækkelig grad kan sikre en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes foranstaltninger og en harmoniseret tilgang. Ifølge Kommissionen skaber forskelle i medlemsstaternes fremgangsmåder begrænsninger og lægger byrder på de virksomheder, der forsøger at interagere på tværs af grænserne. Dette begrænser mulighederne for udvikling af et modent, offentligt marked for webtilgængelighedsprodukter og tjenesteydelser, og det kan hindre bevægeligheden for borgere, der anvender kompenserende teknologier.

Regeringen er umiddelbart enig med Kommissionen i, at der er behov for en harmoniseret tilgang.

6. Gældende dansk ret

Det er anført i bemærkningerne til Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister, lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, lov om folkeskolen og sundhedsloven (Lov nr. 558 af 18. juni, 2012), at bl.a. fællesoffentlige standarder for it-løsninger, herunder tilgængelighedsstandarden WCAG, skal overholdes på de tekniske løsninger, som berøres af loven. Dette omfatter enkelte af de løsningstyper, som er nævnt i direktivforslaget.

WCAG blev vedtaget som en af de fællesoffentlige standarder for it-løsninger i forbindelse med aftale om anvendelse af åbne standarder i det offentlige, som blev indgået mellem regeringen, Danske Regioner og KL i oktober 2007, med ikrafttræden den 1. januar 2008. Denne aftale forpligter således i princippet også myndigheder, som ikke er omfattet af Lov nr. 558 af 18. juni, 2012 eller af lignende love.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes at have lovgivningsmæssige konsekvenser. Det skal analyseres nærmere, hvordan det endelige direktiv bedst implementeres i dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vurderes at kunne påføre enkelte offentlige institutioner udgifter til tilpasning af løsninger, som ikke hidtil har været omfattet af aftalen om obligatoriske, åbne standarder i den offentlige sektor. Det endelige udgiftsniveau afhænger af flere faktorer, herunder de eksisterende løsningers tilgængelighedsniveau og muligheden for at foretage tilpasninger som led i planlagt ny- eller videreudvikling. Implementeres tilgængeligheden som led i en ordinær udskiftningsproces, vil udgifterne til at sikre tilgængeligheden erfaringsmæssigt være meget begrænsede. De samlede udgifter til teknisk tilpasning på tværs af myndigheder og institutioner estimeres på den baggrund til at ligge i størrelsesordenen 50.000 – 500.000 kr. i engangsudgifter.

Estimatet forudsætter, at direktivets anvendelsesområde fortolkes således, at det i udgangspunktet er tilstrækkeligt, at der eksisterer tilgængelige løsninger på alle de forpligtede områder, men at ikke alle løsninger på det et område forpligtes til at overholde kravene. Det forudsætter ligeledes, at den europæiske standard der skal overholdes, og som pt. ikke er endelig vedtaget i standardiseringsorganisationerne, på det tekniske område er identisk med den eksisterende WCAG-standard (ISO/IEC 40500:2012). Der er en bred forventning om at sidstnævnte vil være tilfældet, og dette vurderes derfor ikke at være et reelt usikkerhedsmoment.

Kommissionen har i sin konsekvensvurdering af direktivforslaget estimeret, at de økonomiske gevinster ved at gøre de offentlige løsninger fuldt tilgængelige vil overstige udgifterne hertil indenfor et år.

Udgifter til central monitorering og afrapportering til Kommissionen afhænger af de endelige retningslinjer herfor, men forventes på baggrund af tidligere stikprøver og tekniske analyser, samt med henvisning til Kommissionens konsekvensvurdering, at ligge i størrelsesordenen 100.000-200.000 kr. årligt, henset til det relativt overskuelige antal af websteder, der berøres af forslaget.

Økonomiske merudgifter afholdes jf. gældende budgetvejledning indenfor relevante myndigheders eksisterende ramme.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Direktivforslaget antages af Kommissionen at kunne stimulere konkurrencen for udbydere af webtilgængelighed, hvilket muligvis kan have en begrænset, positiv effekt for branchen.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerforhold med frist for bemærkninger den 7. januar 2013. Der er modtaget høringssvar fra Danske Handicaporganisation og IT-branchen.

Danske Handicaporganisationer (DH) støtter generelt forslaget, men finder anvendelsesområdet (typen af forpligtede websteder) for snævert. DH mener således, at anvendelsesområdet bør udvides til at omfatte nationale, regionale og lokale myndigheder, der udbyder offentlige services som fx undervisning, sociale ydelser, sundhed, beskæftigelse, boliger og transport. Dertil bør udbydere af andre grundlæggende serviceydelser omfattes, fx post, energi, vand og finansielle tjenester. DH mener, at der bør forhandles om, hvordan anvendelsesområdet kan revideres i overensstemmelse med den teknologiske og samfundsmæssige udvikling. Endelig påpeger DH, at de myndigheder, der skal udpeges til at stå for monitorering af overholdelse, skal have en viden om tilgængelighed, handicap og standarder.

IT-Branchen bakker op om forslaget men bemærker, at forslaget ikke forholder sig til brugeroplevelsen – og derved den reelt oplevede tilgængelighed – som følger af EU-krav til indhentning af samtykke i forbindelse med bl.a. borgernes offentlige selvbetjening. IT-Branchen finder i øvrigt, at støtten til borgerne kan styrkes yderligere med nationale strategier for digital support til borgere, der anvender digital selvbetjening.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har generelt været bred støtte til målsætningerne bag forslaget. Medlemslandene anerkender, at der er behov for en indsats for at gøre offentlige hjemmesider tilgængelige for borgere med funktionsnedsættelser.

Medlemslandene har indtil videre stillet en række spørgsmål angående forslaget, herunder vedrørende bredden af anvendelsesområdet, den tekniske standard, den efterfølgende monitorering og afrapportering samt angående anvendelsen af delegerede retsakter.

Anvendelsen af en delegeret retsakt til at fastsætte, hvilken teknisk standard der skal anvendes, drøftes. Derudover drøftes det hvorvidt direktivforslaget vil forpligte fx portaler, som indeholder nogle af de af forslaget omfattede tjenester, men hvor dette kun udgør en meget lille del af portalens samlede indhold, ligesom det drøftes om eksempelvis alternativt audiovisuelt medieindhold, gamle dokumenter og anden information fra før forpligtelsen træder i kraft mv. er omfattet af forslaget.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens hensigt om at fremme tilgængeligheden af offentlige organers websteder, hvilket bl.a. er i overensstemmelse med målsætningen i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015 om, at offentlige selvbetjeningsløsninger skal være "let tilgængelige for fx personer med handicap".

Regeringen finder det i øvrigt hensigtsmæssigt, at der indføres fælles regler på området på tværs af EU, med henblik på at modvirke fragmentering og øge konkurrencen, for derigennem at skabe bedre markedsforhold, billigere webtilgængelighed og flere tilgængelige websteder.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

6. Europas Digitale Dagsorden

Nyt notat.

1. Resumé

Kommissionen offentliggjorde den 18. december 2012 meddelelsen "Den digitale dagsorden for Europa – Digital teknologi som drivkraft for vækst", som følger op på meddelelsen "En Digital Dagsorden for Europa" fra 2010. Meddelelsen fremhæver, at Europas fremtidige vækst og konkurrenceevne afhænger af evnen til at udnytte alle de digitale muligheder. På trods af fremskridt på den digitale dagsorden er der ifølge Kommissionen behov for at gøre mere, hvis Europa skal opnå den vækst og konkurrenceevne, som informations- og kommunikationsteknologi (IKT) kan bibringe. Kommissionen præsenterer derfor i meddelelsen syv prioriterede indsatsområder med tilhørende nøgleinitiativer.

Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige, statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet (telekommunikation) den 6. juni 2013 til politisk drøftelse.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2012) 784 af 18. december 2012 offentliggjort meddelelsen "Den digitale dagsorden for Europa – Digital teknologi som drivkraft for vækst".

Meddelelsen følger op på Kommissionens IKT-strategi i form af meddelelsen "En Digital Dagsorden for Europa" (KOM(2010)0245) offentliggjort den 19. maj 2010. Europas digitale dagsorden er ét af de syv såkaldte flag-skibsinitiativer i Kommissionens "Europa 2020"-strategi for fra marts 2010.

Det overordnede mål for den digitale dagsorden er at opnå bæredygtige økonomiske og sociale fordele af et digitalt indre marked baseret på hurtigt og ultrahurtigt internet samt interoperable applikationer. I meddelelsen fra 2010 adresserede Kommissionen syv fokusområder for udviklingen på IKT-området og lagde op til i alt 101 store og små konkrete initiativer inden for disse syv fokusområder. Langt de fleste af disse initiativer er igangsat siden offentliggørelsen af meddelelsen i 2010.

3. Formål og indhold

Meddelelsen fremhæver, at Europas fremtidige vækst og konkurrenceevne afhænger af evnen til at omfavne den digitale udvikling i alle dens afskyninger, eftersom IKT i stadig større grad påvirker alle områder af samfundet og økonomien. EU positionerer sig dog ikke godt nok til at drage fordel af den digitale udvikling, hvorved Europa risikerer at miste global konkurren-

ceevne og økonomisk vækst. Derfor bør der nu gøres mere, også selvom den digitale dagsorden for Europa og initiativerne deri indtil videre har leveret resultater. Der er stadig store forskelle mellem EU's medlemslande og således behov for fornyet engagement og fokuseret handling. Meddelelsen fornyr derfor den digitale dagsordens fokus til bedre at stimulere den digitale økonomi ved at fremhæve syv indsatsområder med tilhørende nøgleinitiativer.

De syv indsatsområder og nøgleinitiativer i meddelelsen er:

1. Det digitale indre marked

Den digitale økonomi er i sin natur grænseløs, men det digitale indre marked er fragmenteret af nationale regler, deres forskelligartede praktiske anvendelse i medlemslandene samt forskellige markedsforhold. Kommissionen fokuserer derfor på at transformere og ændre det nuværende sammensatte system til et sammenhængende digitalt indre marked ved at pege på områder, hvor yderligere handling er nødvendig. Det drejer sig om grænseoverskridende e-handel, momsområdet, datas frie bevægelighed, adgangen til og udbuddet af digitalt indhold og digitale tjenester, ophavsret samt det audiovisuelle område. Ifølge Kommissionen er der for eksempel økonomiske gevinster på op til 1,7 pct. af EU's BNP, hvis e-handlen vokser til at dække 15 pct. af al handel, og barrierer for det digitale indre marked fjernes.

Som nøgleinitiativ på dette indsatsområde vil Kommissionen færdiggøre den igangværende evaluering af EU's politik for ophavsret for i 2014 at tage stilling til, om der skal fremsættes forslag til lovgivningsreformer.

2. Acceleration af innovation i den offentlige sektor

Den offentlige sektor er nødt til at tænke i innovative måder at levere offentlig service på, da den står over for bl.a. finansielle og klimamæssige udfordringer. IKT kan gøre den offentlige sektor både mere effektiv og borger og virksomhedsfokuseret gennem en effektiv brug af interoperable, digitale teknologier. For eksempel kan elektroniske offentlige udbud ifølge Kommissionen spare 100 mia. euro om året (ca. 746 mia. kr.), og generel digital forvaltning kan ifølge Kommissionen reducere administrationsomkostninger med 15-20 pct. Kommissionen peger på en række initiativer på dette indsatsområde, fx handlingsplanen for e-sundhed 2012-2020, det europæiske innovationspartnerskab inden for aktiv og sund aldring samt innovationspartnerskabet. Ligeledes peger Kommissionen på den årlige vækstundersøgelse for 2013, hvori modernisering af den offentlige sektor fremhæves som én af fem prioriteter for medlemslandene i de næste 12-18 måneder. I relation hertil og som nøgleinitiativ peger Kommissionen på brugen af Connecting Europe-faciliteten til at udrulle digitale tjenester til alle i Europa inden for bl.a. elektroniske identifikationsløsninger, offentlige udbud og sundhedsjournaler.

3. Udbud af og efterspørgsel efter ultrahurtigt internet

Opkobling via højhastighedsinternet er et fundament for den digitale økonomi, da vigtige digitale muligheder og fordele ikke kan realiseres uden. En

stigning på 10 pct. i bredbåndsudbredelsen kan ifølge Kommissionen medføre en stigning på 1-1,5 pct. i årlig BNP og øge arbejdsproduktiviteten med 1,5 pct. over de næste fem år. Udviklingen i dækning og optag af højhastighedsinternet er positiv, men Europa halter alligevel efter USA og Asien og risikerer ikke at nå 2020-målene. En hovedforklaring er usikkerhed omkring den kommercielle levedygtighed af store investeringer i digital infrastruktur koblet med tvivl om forbrugernes villighed til at betale for højere hastigheder.

Kommissionen peger på en række initiativer på dette indsatsområde, bl.a. en anbefaling om sikring af et åbent internet for forbrugerne, et forordningsforslag om reduktion af omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation (en del af Akten for det indre marked II) og en evaluering i 2014 af anbefalingerne fra 2007 vedrørende relevante markeder egnet til forudgående regulering. Derudover peges der på Connecting Europe-facilitetens fokus på bl.a. investeringer i IKT-infrastruktur, Kommissionens forslag om generelle rammebetingelser for en række fonde, herunder den Europæiske Fond for Regional Udvikling og Samhørighedsfonden, samt en handlingsplan i 2013 om trådløs kommunikation, herunder spektrum. Som nøgleinitiativ vil Kommissionen i begyndelsen af 2013 vedtage en anbefaling med strengere regler for ikke-diskrimination af alternative operatører for at sikre deres lige adgang til eksisterende netværk.

4. Cloud computing

Cloud computing er et eksempel på det paradigmeskift, digitale teknologier kan medføre, fx inden for musik og sundhed. Det gælder både for de mindste virksomheder og for store offentlige administrationer. Mulighederne for at reducere IKT- og energiomkostninger, og dermed øge de små virksomheders konkurrenceevne, er store, men cloud computing medfører også udfordringer i relation til fx interoperabilitet og databeskyttelse. Dette kræver en samlet EU-strategi for cloud computing.

Kommissionen fremhæver den europæiske cloud computing-strategi fra 2012 og vil inden udgangen af 2013 lancere pilotundersøgelser af effektivitetsgevinsterne ved at flytte offentlige tjenester over i "skyen". Som nøgleinitiativ på dette indsatsområde fremhæves oprettelsen af det europæiske cloud-partnerskab, hvorigennem der skal sættes fælles krav for cloud computing og for de offentlige administrationers fælles køb af cloud computing.

5. Tillid og sikkerhed

Ikke alle europæere udnytter de digitale muligheder, ofte på grund af manglende tillid. Undersøgelser viser, at brugerne fx er bekymrede for sikkerheden af deres personlige oplysninger og for betalinger online. Derudover er der trusler fra fx online kriminalitet, herunder upassende opførsel over for børn, samt risikoen for forstyrrelser af kritiske netværk og informationssystemer. Det er ikke nok med lokale tiltag, og EU bør være den ledende region i verden, hvad angår tillid og sikkerhed.

Kommissionen peger på en række initiativer på dette indsatsområde, herunder nøgleinitiativet, som er et direktivforslag om netværks- og informations-sikkerhed i EU, oprettelsen af European Cybercrime Centre ved Europol, et direktiv om angreb på informationssystemer, frivillige tiltag på EU niveau mod onlinesalg af falske varer, den europæiske strategi for et bedre internet for børn samt oprettelsen af en global alliance med EU's medlemslande og USA mod onlinebilleder af seksuelt misbrug af børn.

6. Iværksætterier og digitale jobs og færdigheder

Ungdomsarbejdsløshed er et stort problem, hvorfor formel IKT-læring bør styrkes i professionel træning, erhvervsuddannelser og almene uddannelser. På den måde kan nuværende og fremtidige generationer få de digitale færdigheder, som de behøver på arbejdsmarkedet. Kommissionen vil fremlægge en meddelelse om IKT og uddannelse som forudsætninger for innovativ læring og et digitalt kompetenceløft hos EU-borgerne.

Ifølge Kommissionen vil der i 2015 mangle op mod 1 mio. kvalificerede personer til jobs i IKT-branchen. Der skal fokuseres på både at øge antallet, arbejdsdueligheden og mobiliteten af IKT-eksperter. Kommissionen vil som nøgleinitiativ derfor lancere en såkaldt Grand Coalition on Digital Skills and Jobs med repræsentanter fra virksomheder og myndigheder. Koalitionen skal fokusere på at øge antallet af IKT-træningsforløb, samstemme uddannelser med arbejdsmarkedets behov samt opnå enighed om standardiserede jobprofiler og anerkendelse af kompetencer.

7. En industriel dagsorden for centrale støtteteknologier

Forskning, udvikling og innovation er væsentlige elementer for at udvikle nye produkter og tjenesteydelser og få dem på markedet, også inden for IKT. Europa har således brug for en stærk industribase på IKT-området, både fordi IKT-sektoren er en vigtig industri i sig selv og fordi, IKT øger innovationen og produktiviteten i andre sektorer. Europa er dog præget af fragmenterede nationale politikker, reguleringsmæssige barrierer og en mangel på faglærte ingeniører, hvilket skal adresseres.

Kommissionen peger som nøgleinitiativ på, at offentlige og private midler til forskning, udvikling og innovation bør puljes og koncentrerer på strategiske områder. Dette skal ske inden for en fælles industristrategi for mikro- og nanoelektronik og et styrket fællesforetagende på EU-niveau. For at bringe midlerne tættere på markedet vil Kommissionen fokusere på fx ”smarte” byer, aktiv og sund aldring, miljøvenlige biler og energieffektive bygninger.

Afslutningsvis præsenterer Kommissionen en række mekanismer til at konsolidere og styrke implementeringen og styringen af initiativerne inden for den digitale dagsorden for Europa, herunder bl.a. højniveaugruppen af nationale repræsentanter, Digital Agenda Assembly og Going Local-arrangementer i medlemslandene. Derudover integreres resultatavlen for den digitale dagsorden for Europa med den årlige fremskridtrapport.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ikke lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Meddelelsen har i sig selv ikke samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Meddelelsen har i sig selv ikke administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. Høring

Forslaget har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne-, Vækst- og Forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 19. december 2012. Der er modtaget høringssvar fra Danske Handicaporganisationer, Danske Medier, Dansk Energi, Finansrådet og Landbrug & Fødevarer .

Danske Handicaporganisationer mener, at det er nødvendigt at sikre et effektivt marked med effektive produkter gennem sikring af fuld og lige adgang til anvendelse for alle mennesker, dvs. også personer med handicap. Der skal være bindende regler for effektiv efterlevelse af kendte standarder, der vil sikre muligheden for anvendelse af programmer og udstyr for personer med bl.a. handicap. De internationale standarder skal udvikles i tæt samarbejde med repræsentanter for personer med handicap.

Danske Medier anerkender overordnet Kommissionens meddelelse, men finder det ironisk, at markedet for medier og medierelaterede tjenester, især de internet- og mobilbaserede, ikke omtales direkte. Hvad angår cookies påpeger Danske Medier, at ikke kun forskelligartede nationale regler, men også væsensforskellig national implementering og håndhævelse af EU-regler giver anledning til problemer, fx det reviderede e-databeskyttelsesdirektiv om bl.a. cookies. Det betyder, at virksomheder i visse lande, herunder Dan-

mark, får forringet deres konkurrenceevne i forhold til udenlandske konkurrenter.

Hvad angår databeskyttelse mener Danske Medier, at udkastet til forordning om databeskyttelse er alt for restriktivt i sin nuværende form. For eksempel bør selve definitionen af persondata i udkastet tage behørigt hensyn til danske og europæiske konkurrencevilkår i en global internetøkonomi.

Hvad angår ophavsret mener Danske Medier, at en revision af EU's ophavsretsdirektiv fra 2001 vil føre til en længere periode med retsusikkerhed, som vil hæmme mediernes og de medierelaterede tjenesters vækst.

Hvad angår netneutralitet bifalder Danske Medier behovet for ultrahurtigt internet som basis for den digitale økonomi og understreger i den forbindelse vigtigheden af netneutralitet. Netneutralitet er også væsentlig for pressefriheden og dermed den demokratiske debat, idet teknologivirksoverheders filtrering eller blokering af visse former for indhold kan virke som en form for ikke-statslig censur udøvet af dominerende virksomheder.

Dansk Energi hilser det velkomment, at Kommissionen sætter øget fokus på mulighederne for at styrke vækst og beskæftigelse samt på at sikre en mere effektiv velfærdsleverance gennem øget digitalisering, herunder bestræbelserne på at fremme udbredelsen af højhastighedsforbindelser. Dansk Energi finder det derfor positivt, at Kommissionen fremsætter nye initiativer.

Hvad angår digital infrastruktur opfatter Dansk Energi det som en vital infrastruktur, der skaber grundlaget for vækst i den digitale økonomi såvel som i andre offentlige og private sektorer. Dansk Energi pointerer også, at får forbrugerne først gode og hurtige bredbåndsforbindelser, drager de nytte af kvaliteten og kapaciteten i nettet. Dansk Energi finder det derfor belejligt at Kommissionen fremsætter yderligere tiltag til at fremme udrulningen og optaget af højhastighedsbredbånd, og finder fremtidssikringen af infrastrukturen vigtig. Dansk Energi finder det fuldt berettiget, at Kommissionen agter at stimulere private investeringer i højhastighedsbredbånd og støtter en styrkelse af konkurrencen på markedet. Derudover bør midler fra fremtidige frekvensauktioner kanaliseres tilbage til det digitale område. Hvad angår Kommissionens tiltag til reduktion af omkostninger ved udrulning af digital infrastruktur er det relevant at sikre optimale vilkår, men der bør ikke stilles så strenge proceduremæssige krav, at det hæmmer incitamenterne til at udrulle vital infrastruktur.

Hvad angår innovation i den offentlige sektor mener Dansk Energi, at Danmark skal bevare sin førerposition ved at fortsætte implementeringen af Digitaliseringsstrategien samt øge ambitionerne inden for fx telemedicin og tele-tolkning, også efter 2015. Danmark bør gå forrest i udviklingen af fremtidens digitale velfærdstjenester, fx inden for intelligente energisystemer, samt indtænke synergier med udrulning af højhastighedsbredbånd.

Hvad angår cloud computing støtter Dansk Energi Kommissionens strategi herom, herunder betydningen af højhastighedsbredbånd i hele landet og hurtig upload-hastigheder. Dansk Energi deler Kommissionens opfattelse af cloud computing som en markant forandring af det digitale landskab, der kan styrke Europas konkurrenceevne, især for små og mellemstore virksomheder. Dansk Energi opfordrer den danske regering til aktivt at arbejde for fælles certificeringer og standarder, som kan understøtte et fælleseuropæisk marked for cloud computing.

Hvad angår det digitale indre marked støtter Dansk Energi Kommissionens bestræbelser på at skabe de reguleringsmæssige rammer for et digitalt indre marked, herunder en hurtigere udbredelse af højhastighedsbredbånd og en styrkelse af den europæiske dataindustri. Hvad angår manglende forbrugertillid som en hæmsko for optaget af højhastighedsbredbånd fremhæver Dansk Energi den brancheaftale, som Forbrugerombudsmanden har forhandlet på plads med markedsaktørerne i Danmark.

Afslutningsvist støtter Dansk Energi regeringens aktive indsats for at sikre, at Connecting Europe-faciliteten har fokus på at fremtidssikre den digitale infrastruktur i hele EU.

Finansrådet støtter overordnet meddelelsens initiativer som drivkraft for Europas digitale dagsorden. Finansrådet anbefaler kraftigt, at der ikke etableres en lovgivningsramme for sikkerhed, da det er svært at harmonisere sikkerhedsprocedurer gennem lovgivning. Metoder og teknologi inden for betalingssikkerhed er meget dynamiske, og lovgivning, der ikke tager højde for dette, vil bremse udviklingen. Finansrådet støtter, at de bedste sikkerheds løsninger bruges, hvis de er baserede på selvregulering i form af fx markedsstandarder. Endeligt er Finansrådet meget positive over for grænseoverskridende deling af information om cyberangreb, herunder mellem banker.

Landbrug & Fødevarer mener, at digitalisering er en af hjørnestenene i effektiviseringen af den offentlige sektor og reduktionen af de administrative byrder for virksomhederne, og er derfor positive over for Kommissionens øgede fokus på digitalisering. Der appelleres til, at digitaliseringen ikke medfører nye skatter og afgifter. Landbrug & Fødevarer fremhæver vigtigheden af den digitale infrastruktur i alle dele af Danmark, hvis Kommissionens IKT-strategi skal kunne gennemføres. Ifølge Landbrug & Fødevarer kan det i dag i yderområder være svært at skaffe bredbåndsinternetforbindelser med en tilstrækkelig høj hastighed, og Landbrug & Fødevarer appellerer til, at der sættes fokus på denne problematik.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om vigtigheden af den digitale dagsorden. Det digitale indre marked er senest afspejlet i konklusionerne fra Det Europæiske Råd i marts 2013 med henblik på forventede videre drøftelser på mødet i Det Europæiske Råd i oktober.

12. Regeringens generelle holdning

Regeringen deler Kommissionens ambitionsniveau, hvad angår den digitale dagsorden for Europa, og omend den digitale dagsorden for Europa, og initiativerne indeholdt deri, indtil videre har leveret resultater, så er regeringen enig med Kommission i, at der kan gøres mere.

Regeringen støtter meddelelsens formål om at forny den digitale dagsordens fokus, herunder de syv indsatsområder og nøgleinitiativer, og finder det vigtigt at have fokus på alle grundelementerne i den digitale økonomi, som skitseret i de syv indsatsområder.

I den forbindelse lægger regeringen vægt på, at målet med udbredelsen og brugen af IKT og digitalisering er vækst og velfærd i Europa, bl.a. gennem en forbedring af den offentlige service, administrative lettelser i den offentlige sektor og i erhvervslivet. Dette kan ske ved øget digitalisering på flere fronter – for virksomheder såvel som for borgere og i den offentlige administration. Ikke mindst støtter regeringen at EU's konkurrenceevne styrkes gennem udviklingen af innovative produkter og forretningsmodeller baseret på IKT.

Fremadrettet vil regeringen arbejde for at de syv indsatsområder adresseres, herunder at rammerne sikres for udviklingen af et velfungerende digitalt indre marked og den offentlige sektors digitalisering. I højere grad bør de emner, der blev opnået enighed om blandt medlemslandene under det danske EU-formandskab, forfølges. Det drejer sig konkret om e-handel, elektronisk fakturering og elektroniske offentlige udbud.

Regeringen tilskynder samtidig til lige adgang og tilgængelighed for alle mennesker, herunder også personer med handicap.

Regeringen noterer sig, at prioriteringen af IKT og digital vækst flugter med regeringens arbejde, herunder nedsættelsen af et vækstteam for IKT og digital vækst.

13. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.